

TEXAS

Antidotum-Redakteurin auf schlesischer Spurensuche

Sommer
im BJDM
S. 6

Slow life
– Mehr für
Weniger
S. 14

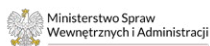
Ein Besuch
beim
Bayerischen
Rundfunk
S. 38

Franciszka Dzumla
Chefredakteurin des Antidotum

Das Projekt wurde realisiert dank finanzieller Förderung durch: | Projekt został zrealizowany dzięki wsparciu:

Liebe Leserinnen und Leser!

Der Herbst ist voll angekommen! Nach einem Sommer voller Abenteuer und BJDM-Projekte freuen wir uns jetzt, die Ergebnisse unserer Arbeit und unsere gemeinsamen Erfolge mit Euch zu teilen. Jedes dieser Projekte hat etwas Besonderes beigetragen, und nun ist es an der Zeit, dies mit Euch zu teilen.

In dieser Ausgabe findet Ihr auch einen wichtigen Artikel über die Überschwemmungen, die viele Menschen betroffen haben. Wir möchten unser Mitgefühl ausdrücken und betonen, wie wichtig gemeinsames Handeln und Solidarität in schwierigen Zeiten sind.

Vergessen haben wir auch die persönlichen Akzente nicht – ein frischgebackener Vater aus unserem Team teilt seine praktischen Ratschläge und Erfahrungen, die für viele werdende Eltern eine wertvolle Unterstützung sein können.

Bereitet Euch eine Tasse Tee zu, setzt Euch bequem hin und taucht ein in die Lektüre! Wir hoffen, dass diese Ausgabe Euch viele Inspirationen und wertvolle Inhalte bietet.

Drodzy Czytelnicy i Czytelniczki!

Jesień w pełni! Po lecie pełnym przygód i projektów BJDM, z radością dzielimy się efektami naszej pracy i wspólnymi osiągnięciami. Każdy z tych projektów wniósł coś wyjątkowego, a teraz nadszedł czas, aby podzielić się tym z Wami.

W tym wydaniu znajdziecie również ważny artykuł dotyczący powodzi, która dotknęła wiele osób. Chcemy wyrazić nasze wsparcie i podkreślić, jak istotne jest wspólne działanie oraz solidarność w obliczu takich trudnych sytuacji.

Nie zapomnieliśmy także o osobistych akcentach – świeżo upieczony tata z naszego zespołu dzieli się swoimi praktycznymi poradami i doświadczeniami, które mogą być cenną pomocą dla wielu przyszłych rodziców.

Zaparcie herbatę, usiądźcie wygodnie i zanurcie się w lekturze! Mamy nadzieję, że ten numer przyniesie Wam wiele inspiracji i wartościowych treści.

Impressum stopka

Herausgeber Wydawca

Bund der Jugend
der Deutschen
Minderheit in Polen

ul. Krupnicza 15
45-013 Opole
www.bjdm.eu

Chefredakteurin Redaktorka naczelną

Franciszka Dzumla

Assistenz Asystencja

Nathalie Schepanek

Redaktion Redakcja

Wiktoria Ernst, Amelia
Patzwald, Daniel
Mielcarek, Julia Kaiser,
Krzysztof Burghardt,
Laura Szafarczyk,
Franciszka Dzumla,
Karolina Łatacz, Alina
Senyukh, Andrea

Polański, Marie
Łuczyńska, Joanna
Ratuszna, Łukasz
Giertler, Martin
Wycisk, Kinga Kacuba,
Florian Kostka, Amelia
Czaban, Karol Kempski,
Kasper Piechatzek,
Mateusz Flajsak,
Marcin Langner,
Remigiusz Rawza,
Monika Mikołajczyk,
Clara Künzel, Olga
Gorzka, Nikolaus
Kurowski, Michał Florek,

Hanna Baziuk, Kasper
Piechatzek, Emilia
Schmolke, Milena Skóra,
Nikola Przyklenk, Kamila
Hanisz

Korekta polska:

Kacper Kozdraś

Korekta niemiecka:

dr Daniela Ploch

Grafik/Layout/ Design:

INDIGO KOI
Emanuela Janda

Coverfoto:

Martina Wójcik

Kontakt:

redaktion.antidotum@gmail.com

ISSN: 1734-3364

Poglądy i opinie przedstawione przez poszczególnych autorów nie muszą i nie zawsze odpowiadają poglądom i opiniom redakcji. Publikacja wyraża jedynie poglądy autora(-ów) i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Redakcja zastrzega sobie prawo adiustacji i skracania nadesłanych materiałów i listów.

Inhaltsverzeichnis

Spis treści

Willst du immer
auf dem Laufenden
bleiben und keinen
der Beiträge
unserer Redaktion
verpassen?
Dann folge uns auf
Social Media!

 @antidotum.dmi
 Antidotum

Minderheit / Mniejszość

4 | CITY BOUND BERLIN
6 | SOMMER IM BJDM
9 | INTERVIEW MIT SEBASTIAN ARION

Lifestyle

12 | DAS GEHEIME LEBEN DER BÄUME
14 | SLOW LIFE
16 | ERSTES MAL VATER WERDEN

Deutschland und Polen / Niemcy i Polska

24 | KATASTROPHE DURCH ÜBERSCHWEMMUNG
28 | REFORMATIONSTAG IN DEUTSCHLAND
30 | O'ZAPFT IS!

Reisen / Podróże

32 | TEXAS – DU BIST HIER ZUHAUSE
36 | TESCHEN-DUO
38 | EIN BESUCH BEIM BAYERISCHEN RUNDfunk

Wenn du unser Quartalsheft online und Informationen über die Projekte des Bundes der Jugend der Deutschen Minderheit in Polen erhalten möchtest – melde dich für den Newsletter an! Nutze den QR-Code und bleibe auf dem Laufenden!

Jeśli chcesz otrzymywać nasz kwartalnik w wersji online oraz informacje o projektach Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w RP – zapisz się na newsletter! Skorzystaj z kodu QR i bądź na bieżąco!

City Bound Berlin: Unvergessliche Tage im Herzen Deutschlands

Martyna Żędzianowska

City Bound Berlin: Niezapomniane chwile w sercu Niemiec

DE Schließt die Augen und stellt euch drei Tage voller Aufregung, neuer Erkenntnisse und unvergesslicher Erlebnisse im Herzen Deutschlands vor – in Berlin. Das war unsere Reise im Zuge des Projekts „City Bound Berlin“, die uns noch lange in Gedächtnis bleiben wird.

BI

PL Zamknijcie oczy i wyobraźcie sobie trzy dni pełne wrażeń, nowej wiedzy i niezapomnianych chwil w sercu Niemiec – Berlinie. Taki właśnie był nasz wyjazd w ramach projektu City Bound Berlin, który na długo pozostanie w naszej pamięci.

Alles begann mit einer Zugfahrt. Auch wenn viele von uns dieses Verkehrsmittel täglich benutzen, hatte es dieses Mal eine ganz besondere Dimension. Der Zug war der Ausgangspunkt für unser Abenteuer – voller Lachen, Gespräche und Pläne für die kommenden Tage. Wir waren bereit dafür was Berlin zu bieten hat!

Wissen und Politik auf höchstem Niveau

Einer der Schwerpunkte des Programms war ein Besuch im Bundesministerium des Innern und für Heimat. Das Gebäude selbst mit seiner imposanten Architektur war schon beeindruckend. Doch das Wichtigste spielte sich im Inneren ab. Wir hatten die einmalige Gelegenheit, aus erster Hand zu sehen, wie deutsche Bundeseinrichtungen funktionieren. Es war eine äußerst beflügelnde Erfahrung, die sicherlich unsere zukünftigen Interessen beeinflussen wird.

Geschichte, die spricht

Berlin ist eine Stadt voller Geschichte, und wir hatten die Chance, sie mit eigenen Augen zu sehen. Der Besuch im Bundestag war einer der spannendsten Momente unserer Reise. Im Plenarsaal sitzend, hörten wir einen Vortrag über Politik, der uns die Augen für viele Aspekte öffnete, die wir vorher nicht bedacht hatten. Es war ein Ort, an dem die Vergangenheit auf die Gegenwart stößt, und wir fühlten uns wie Zeugen wichtiger historischer Ereignisse.

Panorama von Berlin

Einer der prägnantesten Eindrücke war der Spaziergang auf die Kuppel des Reichstagsgebäudes. Der Blick, der sich uns bot, war einfach atemberaubend.

”

Der Zug war der Ausgangspunkt für unser Abenteuer – voller Lachen, Gespräche und Pläne für die kommenden Tage. Wir waren bereit dafür was Berlin zu bieten hat!

Pociąg stał się miejscem, gdzie rozpoczęła się nasza przygoda – pełna śmiechu, rozmów i planów na nadchodzące dni. Byliśmy gotowi na to, co przyniesie Berlin!

Wszystko zaczęło się od podróży pociągiem. Wielu z nas na co dzień korzysta z tego środka transportu, jednak tym razem miało to zupełnie inny wymiar. Pociąg stał się miejscem, gdzie rozpoczęła się nasza przygoda – pełna śmiechu, rozmów i planów na nadchodzące dni. Byliśmy gotowi na to, co przyniesie Berlin!

Wiedza i polityka na najwyższym poziomie

Jednym z najważniejszych punktów programu była wizyta w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny. Już sam budynek, z jego majestatyczną architekturą, robił wrażenie. Jednak to, co najważniejsze, działo się w jego wnętrzu. Mieliśmy wyjątkową okazję przyjrzeć się z bliska, jak funkcjonują niemieckie organy państwowe. Było to niezwykle inspirujące doświadczenie, które z pewnością wpłynie na nasze przyszłe zainteresowania.

Historia, która mówi

Berlin to miasto pełne historii, którą my mieliśmy szansę zobaczyć na własne oczy. Wizyta w Bundestagu była jednym z najbardziej emocjonujących momentów naszego wyjazdu. Siadając w sali plenarnej, słuchaliśmy prelekcji na temat polityki, która otworzyła nam oczy na wiele aspektów, o których wcześniej nie mieliśmy pojęcia. Było to miejsce, gdzie przeszłość spotyka się z teraźniejszością, a my czuliśmy się jak świadkowie ważnych momentów historycznych.

Panorama Berlina

Jednym z najbardziej zapadających w pamięć momentów był spacer po kopule Reichstagu. Widok, który roztaczał się przed nami, był po

Foto: BJDM Galerie

raubend. Berlin in seiner ganzen Pracht, mit seinen Denkmälern und modernen Gebäuden, war ein Anblick, der einem den Atem raubte. Als wir die spiralförmige Rampe hinaufgingen, konnten wir den Panoramablick über der Stadt genießen.

Kunst und Reflexion

Wir besuchten auch die East Side Gallery, wo auf den Überresten der Berliner Mauer eine einzigartige Kunstgalerie eingerichtet wurde. Jedes Bild trug eine tiefgründige Botschaft und regte zum Nachdenken über Geschichte und Gegenwart an. Es war ein Ort, an dem Kunst und Geschichte miteinander verflochten waren und ein außergewöhnliches Zusammenspiel von Gefühlen und Gedanken schufen.

Das Herz von Berlin

Eine Sehenswürdigkeit wie das Brandenburger Tor, eines der symboltragenden Gebäude Berlins, durfte auf unserer Reise nicht fehlen. Als wir die Straße Unter den Linden entlanggingen, spürten wir, wie die Geschichte vor unseren Augen lebendig wurde. Es war ein Ort, an dem wir die Atmosphäre einer Stadt erfahren konnten, die im Laufe der Jahre viele Veränderungen und Umgestaltungen durchgemacht hat.

Unvergessliche Erinnerungen

Das Projekt „City Bound Berlin“ war drei Tage voller nachhaltiger Eindrücke, die uns für immer in den Bann ziehen werden. Berlin mit seiner reichen historischen Vergangenheit, seiner dynamischen Kultur und seiner faszinierenden Politik hat sich als ein Ort erwiesen, den jeder besuchen sollte. Wir kehrten mit neuen Erfahrungen, Kenntnissen und Freundschaften, die während dieser außergewöhnlichen Exkursion geschlossen wurden, nach Hause zurück.

”

Einer der prägnantesten Eindrücke war der Spaziergang auf die Kuppel des Reichstagsgebäudes. Der Blick, der sich uns bot, war einfach atemberaubend.

Jednym z najbardziej zapadających w pamięć momentów był spacer po kopule Reichstagu. Widok, który rozciągał się przed nami, był po prostu oszałamiający.

”

Berlin wird uns immer als eine Stadt in den Herzen verbleiben, die uns neue Horizonte eröffnete und uns zu weiteren Entdeckungen anspornte.

Berlin na zawsze pozostanie w naszych sercach jako miasto, które otworzyło przed nami nowe horyzonty i zainspirowało do dalszych odkryć.

prostu oszałamiający. Berlin w całej okazałości, z jego zabytkami i nowoczesnymi budynkami, był widokiem, który zapierał dech w piersiach. Spacerując po spiralnej rampie, mogliśmy podziwiać panoramę.

Sztuka i refleksja

Odwiedziliśmy również East Side Gallery, gdzie na pozostałościach Muru Berlińskiego powstała unikalna galeria sztuki. Każde malowidło niosło ze sobą głębokie przesłanie, zachęcając do refleksji nad historią i współczesnością. Było to miejsce, gdzie sztuka i historia spletały się w jedno, tworząc niezwykłą mozaikę emocji i myśli.

Serce Berlina

Podczas naszej wycieczki nie mogło zabraknąć atrakcji, jaką jest Brama Brandenburska, czyli jedna z najbardziej ikonicznych budowli Berlina. Spacerując aleją „pod Lipami” (Unter den Linden), czuliśmy, jak historia ożywa na naszych oczach. Było to miejsce, dzięki któremu mogliśmy poczuć atmosferę miasta, które przez lata przeszło wiele zmian i transformacji.

Niezapomniane wspomnienia

Projekt City Bound Berlin to trzy dni pełne wrażeń, które na zawsze pozostaną w naszej pamięci. Berlin, ze swoją bogatą historią, dynamiczną kulturą i fascynującą polityką, okazał się miejscem, które każdy powinien odwiedzić. Wróciliśmy do domu z nowymi doświadczeniami, wiedzą i przyjaźniami, które nawiązały się podczas tej niezwykłej podróży.

Foto: BJDM Galerie

Sommer im BJDM

Franciszka Dzumla

Lato w BJDM

B2/C1

DE Der Sommer im BJDM ist eine Zeit voller Energie und Inspiration! In diesem Jahr haben wir viele attraktive Projekte organisiert, die nicht nur bildeten, sondern auch Jugendliche integrierten, die sich für deutsche Kultur und Sprache interessieren. Von Warschau bis zur malerischen Turawa – jeder Tag der Ferien war voller Abenteuer und neuer Erfahrungen. In diesem Sommerüberblick werden wir uns drei Schlüsselinitiativen dieses Sommers genauer ansehen.

Das Internationale Sommercamp

Vom 9. bis 20. Juli fand die jubiläumsreiche zehnte Ausgabe des „Internationalen Sommercamps“ statt, das Jugendliche aus 12 Ländern – Polen, Kasachstan, Ukraine, Litauen, Serbien und anderen – zusammenbrachte. Das Projekt wurde in Warschau mit Unterstützung des Bundesministeriums des Innern und für Heimat und anderer Partner wie dem Goethe-Institut und dem Institut für Auslandsbeziehungen (ifa) organisiert. Hauptziel des Camps war es, die kulturelle Identität zu stärken und internationale Freundschaften durch vielfältige Workshops, Diskussionen über zeitgenössische Herausforderungen und integrative Aktivitäten zu fördern. Die Teilnehmer hatten nicht nur die Möglichkeit, ihre Sprachkenntnisse zu verbessern, sondern auch Warschau bei zahlreichen Ausflügen und kulturellen Veranstaltungen zu erkunden. Ein

PL Lato w BJDM to czas pełen energii i inspiracji! W tym roku zorganizowaliśmy wiele atrakcyjnych projektów, które nie tylko edukowały, ale także integrowały młodzież zainteresowaną niemiecką kulturą i językiem. Od Warszawy po malowniczą Turawę – każdy dzień wakacji był pełen przygód i nowych doświadczeń. W ramach tego letniego przeglądu, przyjrzymy się trzem kluczowym inicjatywom tego lata.

Das Internationale Sommercamp

W dniach 9–20 lipca odbyła się jubileuszowa, dziesiąta edycja „Internationales Sommercamp”, która zgromadziła młodzież z 12 krajów – Polski, Kazachstanu, Ukrainy, Litwy, Serbii i innych. Projekt został zorganizowany w Warszawie przy wsparciu Federalnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny Niemiec oraz innych partnerów, takich jak Instytut Goethego czy Instytut Spraw Zagranicznych (ifa). Głównym celem campu było umacnianie tożsamości kulturowej oraz budowanie międzynarodowych przyjaźni poprzez różnorodne warsztaty, dyskusje na temat współczesnych wyzwań oraz aktywności integracyjne. Uczestnicy mieli okazję nie tylko doskonalić swoje umiejętności językowe, ale także eksplorować Warszawę podczas licznych wycieczek i działań kulturalnych. Ciekawą inicjatywą okazała się

Highlight war die „Campolympiade“ ein eintägiges Sportfest mit kreativen Disziplinen, das die Integration und internationale Zusammenarbeit unterstützte. Das Projekt endete mit einer feierlichen Gala in der Botschaft der Bundesrepublik Deutschland in Warschau, bei der die Teilnehmer die Ergebnisse ihrer Arbeit präsentierten. Die Bedeutung des Ereignisses wurde durch die Anwesenheit von Ehrenpartnern wie Frau Natalie Pawlik (Beauftragte der Bundesregierung für Aussiedlerfragen und nationale Minderheiten) und Herrn Tomasz Szymański (polnischer Staatssekretär für internationale Zusammenarbeit) unterstrichen.

Sprachcamp Turawa

Im August zogen wir nach Turawa, wo das jährliche Projekt „Sprachcamp Turawa“ stattfand. Diese Initiative konzentriert sich auf die intensive Verbesserung der Deutschkenntnisse von Jugendlichen aus verschiedenen Regionen Polens. Neben Sprachunterricht nahmen die Teilnehmer an thematischen Workshops teil, die von Lehramtsstudenten geleitet wurden und eine Vielzahl von Themen von Ökologie bis zu zeitgenössischen kulturellen Trends abdeckten. Das Programm umfasste auch zwei Ausflüge: Einer führte nach Opole, wo die Jugendlichen das Dokumentations- und Ausstellungszentrum der Deutschen in Polen (DAZ) besuchten und an der Stadtrallye teilnahmen. Das zweite Ziel war Kolonowskie, wo eine Kajaktour auf der Mała Panew begann. Das Ganze endete mit einer feierlichen Gala, bei der die Teilnehmer die

Foto: BJDM Galerie

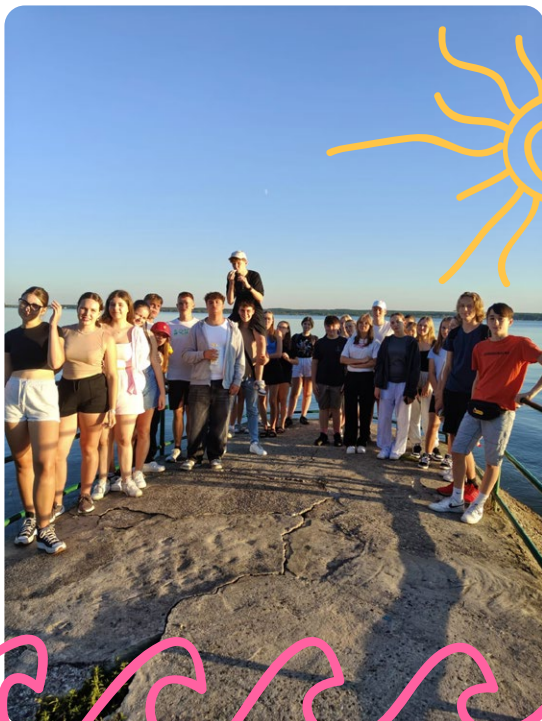

Foto: BJDM Galerie

„Campolympiade“ – jednodniowa olimpiada oparta na kreatywnych dyscyplinach, które wspierały integrację i współpracę międzynarodową. Projekt zakończył się uroczystą galą w Ambasadzie Niemiec w Warszawie, gdzie uczestnicy przedstawili efekty swojej pracy. Powagę wydarzenia podkreśla obecność partnerów honorowych – pani Natalie Pawlik (pełnomocniczka rządu Niemiec ds. wysiedleńców i mniejszości narodowych) oraz pana Tomasza Szymańskiego, polskiego sekretarza stanu ds. współpracy międzynarodowej.

Sprachcamp Turawa

W sierpniu przenieśliśmy się do Turawy, gdzie odbył się coroczny projekt „Sprachcamp Turawa”. Ta inicjatywa skupia się na intensywnym doskonaleniu języka niemieckiego przez młodzież z różnych regionów Polski. Oprócz lekcji językowych, uczestnicy brali udział w warsztatach tematycznych prowadzonych przez studentów niemieckiego Lehramtu, którzy poruszali różnorodne kwestie – od ekologii po współczesne trendy kulturalne. W programie nie zabrakło także dwóch wycieczek: jedna z nich prowadziła do Opola, gdzie młodzież odwiedziła Centrum Dokumentacyjno-Wystawiennicze Niemców w Polsce (DAZ) oraz uczestniczyła w Stadtrallye. Drugim celem było Kolonowskie, gdzie rozpoczął się spływ kajakowy po Małej Panwi. Całość zakończyła się uroczystą galą, podczas której uczestnicy mogli zaprezentować efekty swojej pracy oraz podziękować organizatorom.

Foto: BJDM Galerie

Ergebnisse ihrer Arbeit präsentieren konnten und den Organisatoren dankten.

Mini-Sommerfreizeiten 2024

Zusätzlich zu den oben genannten Ereignissen fanden den ganzen Sommer über Mini-Sommerfreizeiten für Kinder und Jugendliche an acht verschiedenen Orten statt: Kuniów, Bytom, Bartoszyce, Kłodzko, Bycina, Biała, Trawniki und Opole. Bei diesen fünftägigen Sommercamps hatten die Teilnehmer nicht nur die Möglichkeit, ihre Deutschkenntnisse zu verbessern, sondern auch tief in Themen wie ihre Identität, Heimat und lokale Kultur einzutauchen. Das Programm wurde durch verschiedene Ausflüge bereichert, darunter das Kennenlernen von Städten wie Opole oder Gliwice durch die Teilnahme an der Stadtrallye.

Kinder und Jugendliche nahmen nicht nur gerne an den Aktivitäten teil, sondern genossen jede Minute, in der sie neue Fähigkeiten und Erfahrungen sammeln konnten. Die Teilnahme an den Mini-Sommerfreizeiten war für sie ein unvergessliches Abenteuer und eine großartige Gelegenheit, neue Orte zu entdecken und Freundschaften zu schließen.

VOKABELBOX

DEUTSCH POLNISCH

das Bundesministerium	ministerstwo federalne
die Identität	tożsamość
die Herausforderung	wyzwanie
die Sprachkenntnisse	znajomość języka
die Zusammenarbeit	współpraca
die Sprachförderung	wspieranie nauki języka

Mini-Sommerfreizeiten 2024

Oprócz wyżej wymienionych wydarzeń, przez całe wakacje odbywały się Mini-Sommerfreizeiten dla dzieci i młodzieży w ośmiu różnych miejscowościach: Kuniów, Bytom, Bartoszyce, Kłodzko, Bycina, Biała, Trawniki i Opole. Podczas pięciodniowych półkolonii uczestnicy mieli okazję zagłębić się nie tylko w naukę języka niemieckiego, ale także w tematykę swojej tożsamości, ojczyzny, lokalnej kultury. Program został ubogacony o różnorodne wycieczki, między innymi do Opola czy Gliwic, gdzie na poznanie miasta pozwolił udział w podchodach.

Dzieci i młodzież nie tylko aktywnie uczestniczyły w zajęciach, ale także cieszyły się każdą chwilą spędzoną na zdobywaniu nowych umiejętności i doświadczeń. Udział w Mini-Sommerfreizeiten był dla nich niezapomnianą przygodą oraz doskonałą okazją do poznawania nowych miejsc i zawierania przyjaźni.

Der Sommer bei BJDM war reich an verschiedenen Initiativen, die nicht nur die deutsche Sprache förderten, sondern auch kulturelle und soziale Bindungen unter Jugendlichen aus verschiedenen Regionen Polens stärkten. Vom Jubiläums-Internationalen Sommercamp über das Sprachcamp in Turawa bis hin zu den aktiven und lehrreichen Mini-Sommerfreizeiten hatte jedes Projekt das Ziel, die persönliche und pädagogische Entwicklung der Teilnehmer zu fördern. BJDM setzt stolz die Tradition fort, innovative Projekte zu organisieren, die nicht nur das Leben der Teilnehmer bereichern, sondern auch die Zukunft unserer Gemeinschaften durch Förderung interkulturellen Dialogs und internationaler Zusammenarbeit gestalten.

Letnie miesiące w BJDM obfitowały w różnorodne inicjatywy, które nie tylko promowały naukę języka niemieckiego, ale także umacniały więzi kulturowe i społeczne wśród młodzieży z różnych regionów Polski. Od jubileuszowego Internationale Sommercamp, przez Sprachcamp w Turawie, aż po aktywne i edukacyjne Mini-Sommerfreizeiten, każdy projekt miał na celu rozwój osobisty i edukacyjny uczestników. BJDM z dumą kontynuuje tradycję organizowania innowacyjnych projektów, które nie tylko wzbogacają życie uczestników, ale również kształtują przyszłość naszych społeczności poprzez promowanie dialogu międzykulturowego i współpracy międzynarodowej.

Weronika Koston

Interview mit Sebastian Arion, Geschäftsleiter der ADJ

DE Sebastian Arion ist Geschäftsführer der Arbeitsgemeinschaft Deutscher Jugendorganisationen in Rumänien (ADJ), der zentralen Dachorganisation für deutsche Jugendgruppen in Rumänien. Das Büro der ADJ, das die Jugendarbeit koordiniert, befindet sich in Hermannstadt (Sibiu). Neben den Regionalforen der deutschen Minderheit im Altreich, Banat, Buchenland, Nordsiebenbürgen und Siebenbürgen ist die ADJ ein wesentlicher Bestandteil des Demokratischen Forums der Deutschen in Rumänien (DFDR). In diesem Interview spricht Weronika Koston mit Sebastian Arion, um mehr über die Leitung und Umsetzung von Projekten für die deutsche Minderheit in Rumänien zu erfahren.

Sebastian Arion
Foto: www.stiftung-verbundenheit.de/

B2/C1

Wywiad z Sebastianem Arionem, dyrektorem ADJ

PL Sebastian Arion jest dyrektorem zarządzającym „Arbeitsgemeinschaft Deutscher Jugendorganisationen in Rumänien” (ADJ), centralną organizacją zrzeszającą niemieckie grupy młodzieżowe w Rumunii. Biuro ADJ, które koordynuje działania młodzieżowe, znajduje się w Sybinie (Sibiu). Oprócz regionalnych forów niemieckiej mniejszości w Altreich, Banacie, Buchenlandzie, Nordsiebenbürgen oraz Siedmiogrodzie, ADJ stanowi istotny element struktury Demokratycznego Forum Niemców w Rumuni (DFDR). W tym wywiadzie Weronika Koston rozmawia z Sebastianem Arionem, aby dowiedzieć się więcej o prowadzeniu i realizacji projektów dla niemieckiej mniejszości w Rumunii.

Weronika Koston: Sebastian, könntest du uns etwas über die Arbeitsgemeinschaft Deutscher Jugend in Rumänien (ADJ) erzählen, wie viele Mitglieder sie hat, wo sie tätig ist und was ihre Ziele sind?

Sebastian Arion: Die Arbeitsgemeinschaft Deutscher Jugend in Rumänien (ADJ) ist die zentrale Dachorganisation für deutsche Jugendvereine in Rumänien. Sie vereint sechs regionale Vereine: Banat JA, Deutscher Jugendverein Siebenbürgen (DJVS), Deutsche Jugendorganisation Sathmar „Gemeinsam” (DJS Gemeinsam), Deutsches Forum der Banater Jugend (DFBJ), Deutsches Jugendforum der Region Altreich und Jugendforum Buchenland. Zusammen vertreten diese Vereine rund 2000 aktive Jugendliche in insgesamt 54 Lokalvereinen.

Das Hauptziel der ADJ ist es, die Interessen der deutschen Jugend in Rumänien zu vertreten und die deutsche Minderheit durch gezielte

Weronika Koston: Sebastianie, mógłbyś opowiedzieć nam coś o Arbeitsgemeinschaft Deutscher Jugend in Rumänien (ADJ)? Ilu członków liczy ADJ, gdzie działa i jakie są jej główne cele?

Sebastian Arion: Arbeitsgemeinschaft Deutscher Jugend in Rumänien (ADJ) to centralna organizacja zrzeszająca niemieckie stowarzyszenia młodzieżowe w Rumunii. Łączymy sześć regionalnych stowarzyszeń: Banat JA, Deutscher Jugendverein Siebenbürgen (DJVS), Deutsche Jugendorganisation Sathmar „Gemeinsam” (DJS Gemeinsam), Deutsches Forum der Banater Jugend (DFBJ), Deutsches Jugendforum der Region Altreich oraz Jugendforum Buchenland. W sumie te stowarzyszenia reprezentują około 2000 aktywnych młodych ludzi w 54 lokalnych stowarzyszeniach.

Głównym celem ADJ jest reprezentowanie interesów niemieckiej młodzieży w Rumunii oraz wspieranie niemieckiej mniejszości poprzez działalność skierowaną dla młodzieży. Koordy-

Jugendaktivitäten zu fördern. Wir arbeiten daran, die verschiedenen Mitgliedsvereine zu koordinieren und zu vernetzen, bieten Beratung an und organisieren landesweite Veranstaltungen. Ein weiterer wichtiger Aspekt unserer Arbeit ist die Zusammenarbeit mit staatlichen Stellen, anderen Vereinen und Jugendorganisationen sowohl in Rumänien als auch im Ausland.

Unser Engagement erstreckt sich über mehrere Bereiche. Politisch unterstützen wir die Bildung und Integration der Jugend in politische Prozesse und fördern den Dialog mit politischen Parteien. Kulturell setzen wir uns dafür ein, dass die Jugendlichen mehr über ihre Geschichte, Traditionen und Bräuche erfahren und bieten Raum für interkulturelle Begegnungen. Wirtschaftlich arbeiten wir an der Berufsorientierung und Qualifizierung junger Menschen, und im sozialen Bereich kümmern wir uns um die Einbindung der Jugend in soziale Projekte, insbesondere in der Altenpflege und Arbeit mit Kindern.

Durch unsere vielfältigen Aktivitäten möchten wir die Region bereichern und den Jugendlichen eine starke Stimme und zahlreiche Möglichkeiten bieten.

WK: Was bedeutet Identität für euch und welchen Stellenwert hat die deutsche Sprache innerhalb der Organisation?

SA: Für uns bedeutet Identität das Bewusstsein für unsere kulturelle Herkunft, Traditionen und Werte als Mitglieder der deutschen Minderheit in Rumänien. Die deutsche Sprache spielt eine zentrale Rolle innerhalb unserer Organisation, da sie ein wesentlicher Bestandteil unserer Identität ist. Sie dient als Kommunikationsmittel bei unseren Veranstaltungen, Seminaren und Workshops und trägt zur Pflege unserer kulturellen Wurzeln und zur Stärkung unserer Gemeinschaft bei. Durch die Nutzung der deutschen Sprache innerhalb der Organisation fördern wir den Erhalt und die Weiterentwicklung unserer Kultur und fördern gleichzeitig die Sprachkompetenz unserer Mitglieder.

WK: Wie sieht euer Jahresprogramm aus und welche Arbeitsmodelle habt ihr entwickelt?

SA: Wir bieten jedes Mal ein Jahr voller aufregender Veranstaltungen. Das sind die spannenden Vorträge und unvergessliche Events, die wir in 2024 geplant haben:

Wir freuen uns, dass wir in diesem Jahr ein abwechslungsreiches Programm für unsere Ju-

”

Für uns bedeutet Identität das Bewusstsein für unsere kulturelle Herkunft, Traditionen und Werte als Mitglieder der deutschen Minderheit in Rumänien. Die deutsche Sprache spielt eine zentrale Rolle innerhalb unserer Organisation, da sie ein wesentlicher Bestandteil unserer Identität ist.

nujemy i siecujemy pracę stowarzyszeń członkowskich, oferujemy doradztwo oraz organizujemy wydarzenia ogólnokrajowe. Dodatkowo, współpracujemy z organami państwowymi, innymi stowarzyszeniami oraz organizacjami młodzieżowymi zarówno w Rumunii, jak i za granicą.

Nasze zaangażowanie obejmuje różne obszary. Politycznie wspieramy edukację i integrację młodzieży w procesy polityczne oraz promujemy dialog z partiami politycznymi. Kulturalnie dążymy do tego, aby młodzież poznawała swoją historię, tradycje i zwyczaje, a także oferujemy przestrzeń na spotkania międzykulturowe. W zakresie ekonomicznym pracujemy nad orientacją zawodową i kwalifikacją młodych ludzi. W obszarze społecznym angażujemy się szczególnie w projekty społeczne, takie jak prace związane z opieką nad osobami starszymi oraz działalność z dziećmi.

WK: Jak wygląda Wasz program roczny i jakie best practice udało Wam się wypracować?

SA: Co roku oferujemy różnorodny program z licznymi ekscytującymi wydarzeniami. W minionych miesiącach udało nam się zrealizować znaczące wydarzenia, takie jak spotkanie grup tanecznych dzieci, obozy językowe w Costesti oraz międzynarodowy obóz letni w Warszawie. Również nasze spotkanie grup tanecznych oraz konferencja młodzieżowa były dużymi sukcesami, które zapewniły wartościowe możliwości kreatywnej wymiany i rozwoju osobistego.

Obecnie z niecierpliwością oczekujemy na nadchodzące szkolenie młodzieżowe, które odbędzie się w październiku i listopadzie 2024 roku. Nasze best practice w pracy z młodzieżą obejmują nie tylko staranne planowanie, ale także umiejętność elastycznego reagowania na nieprzewidziane sytuacje, ponieważ praca z młodzieżą często jest zmienna.

WK: Dlaczego warto być członkiem ADJ?

SA: Warto być członkiem ADJ, ponieważ oferujemy młodzieży możliwość uczestniczenia nie tylko w krajowych, ale także w międzynarodowych projektach. Należą do nich międzyna-

”

Das Hauptziel der ADJ ist es, die Interessen der deutschen Jugend in Rumänien zu vertreten und die deutsche Minderheit durch gezielte Jugendaktivitäten zu fördern.

Głównym celem ADJ jest reprezentowanie interesów niemieckiej młodzieży w Rumunii oraz wspieranie niemieckiej mniejszości poprzez działalność skierowaną dla młodzieży.

gendlichen anbieten konnten. Die vergangenen Monate waren reich an spannenden Ereignissen, darunter das Kindertanzgruppentreffen, die Sprachcamps in Costesti und das internationale Sommercamp in Warschau. Auch unser Tanzgruppentreffen und die Jugendkonferenz waren große Erfolge und boten wertvolle Möglichkeiten für kreativen Austausch und persönliche Weiterentwicklung.

Nun blicken wir mit Vorfreude auf die Jugend-
schulung, die im Oktober und November 2024 stattfindet.

Die Vorgehensweisen in der Jugendarbeit für uns sind neben einer gründlichen Planung die Fähigkeit, spontan Situationen zu klären und flexibel zu handeln, da die Jugendarbeit sehr abwechslungsreich ist.

WK: Warum lohnt es sich, Mitglied bei der ADJ zu sein?

SA: Es lohnt sich, Mitglied bei der ADJ zu sein, da durch die ADJ eine Möglichkeit besteht, als Jugendlicher nicht nur an landesweiten Projekten, sondern auch an internationalen Projekten teilzunehmen. Beispiele hierfür sind das internationale Sommercamp, das dieses Jahr in Polen stattfindet, die unterschiedlichen Seminare der Jugend europäischer Volksgruppen, Projekte der Arbeitsgemeinschaft deutscher Minderheiten in der FUEN, aber auch Partnerschaften mit verschiedenen Vereinen wie die Siebenbürgisch-Sächsische Jugend in Deutschland (SJD) oder die Föderation der Siebenbürger Sachsen.

WK: Beschreibe bitte dein Lieblingsprojekt!

SA: Mein Lieblingsprojekt der ADJ ist das Tanzgruppentreffen, ein Projekt, bei dem jährlich etwa 300 Tänzer zusammenkommen, um deutsche Volkstänze der Mehrheitsbevölkerung vorzuführen. Es bietet die Möglichkeit, deutsche Volkstanzgruppen und Jugendgruppen aus Rumänien zusammenzubringen und ist das beste Projekt, bei dem sich die Jugendlichen vernetzen und Ideen austauschen können.

WK: Ich habe gehört, dass ihr nach Schlesien kommt. Freut ihr euch auf die geplante Reise?

SA: Ja, wir freuen uns sehr auf die Reise nach Schlesien! Wir können es kaum erwarten, neue Freunde zu finden, alte Freunde wiederzusehen und die Bräuche und Traditionen der deutschen Minderheit in Schlesien kennenzulernen.

WK: Ich hoffe, dass es euch gut gefällt. Danke für das Interview!

AS: Danke.

rodowy obóz letni, który w tym roku odbył się w Polsce, różne seminaria młodzieżowe z grup europejskich, a także projekty związane z Arbeitsgemeinschaft deutscher Minderheiten w FUEN. Ponadto, utrzymujemy partnerstwa z różnymi stowarzyszeniami, takimi jak Siebenbürgisch-Sächsische Jugend w Niemczech (SJD) oraz Federacja Siedmiogrodzian.

”

Moim ulubionym projektem ADJ jest spotkanie grup tanecznych. Co roku gromadzi ono około 300 tancerzy, którzy prezentują niemieckie tańce ludowe.

WK: Opowiedz o swoim ulubionym projekcie!

SA: Moim ulubionym projektem ADJ jest spotkanie grup tanecznych. Co roku gromadzi ono około 300 tancerzy, którzy prezentują niemieckie tańce ludowe. Ten projekt daje możliwość połączenia grup tanecznych i młodzieżowych z Rumunii oraz jest doskonałym przykładem kreatywnej wymiany i współpracy.

WK: Słyszałam, że wybieracie się na Śląsk. Cieszycie się na planowaną podróż?

SA: Tak, bardzo cieszymy się na planowaną podróż na Śląsk! Z niecierpliwością czekamy na nawiązanie nowych znajomości, spotkanie starych przyjaciół oraz poznanie zwyczajów i tradycji niemieckiej mniejszości na Śląsku.

WK: Mam nadzieję, że nie będziecie zawiedzeni. Dziękuję Ci za wywiad.

SA: Dziękuję.

VOKABELBOX

DEUTSCH POLNISCH

Geschäftsführer	dyrektor zarządzający
Dachorganisation	organizacja nadrzędna
Veranstaltungen	wydarzenia
Berufsorientierung	orientacja zawodowa
Volksgruppen	grupy etniczne
Jugendschulung	szkolenie młodzieżowe

Maria Kempka

Das geheime Leben der Bäume

– ein Buch, das den Blick auf die Natur verändert

Rezension des Buches von Peter Wohlleben, einem deutschen Förster und Schriftsteller.

BI/B2

Wer ist Peter Wohlleben?

DE Peter Wohlleben ist ein deutscher Förster und Schriftsteller, der durch sein Buch „Das geheime Leben der Bäume“ internationale Bekanntheit erlangt hat. Wohlleben wurde 1964 in Bonn geboren und interessierte sich schon als Kind für die Natur. Er studierte Forstwirtschaft und arbeitete als Beamter im Staatsforst in Nordrhein-Westfalen. Im Jahr 2006 kündigte er diese Arbeit und wurde Waldmanager in der Gemeinde Hümmel, wo er ökologische Methoden der Waldbewirtschaftung einführte. Wohlleben ist auch Gründer der Waldakademie, die Menschen über die Waldumwelt und ihren Schutz aufklärt. Er ist Autor von vielen Büchern und Artikeln über den Wald, die Tiere und die Natur. Sein bekanntestes Buch – „Das geheime Leben der Bäume“ wurde in über 40 Sprachen übersetzt und hat sich weltweit über 10 Millionen Mal verkauft.

Foto: Księgarnia Bookcity

Worum geht es in „Das geheime Leben der Bäume“?

„Das geheime Leben der Bäume“ ist ein Buch, das den Lesern die faszinierende Welt der Bäume enthüllt. Wohlleben beschreibt, wie Bäume miteinander kommunizieren, wie sie zusammenarbeiten, wie sie sich um ihren Nachwuchs kümmern, wie sie mit Stress und Krankheiten umgehen, wie sie auf den Klimawandel reagieren und wie sie ausgewogene Ökosysteme bilden. Wohlleben stützt sich auf die neuesten wissenschaftlichen Erkenntnisse,

Foto: Baum Madera - auf dem Bild Karol und Maria Kempka

schreibt aber in einer einfachen und verständlichen Weise, voller Kuriositäten und Anekdoten. Sein Buch ist nicht nur eine Quelle des Wissens, sondern auch eine Inspiration für ein tieferes Verständnis und Respekt für die Natur.

Wie verändert das Buch den Blick auf die Natur?

Nachdem man „Das geheime Leben der Bäume“ gelesen hat, kann man nicht mehr auf die Bäume so wie früher schauen. Sie sind nicht nur Pflanzen, die wachsen und Sauerstoff produzieren. Sie sind intelligente und sensible Wesen, die ihre Emotionen, Bedürfnisse und Strategien haben. Bäume sind nicht isoliert, sondern bilden Familien, Gemeinschaften und Netzwerke. Bäume sind nicht passive Opfer menschlicher Eingriffe, sondern aktive Teilnehmer am Leben auf der Erde. Bäume sind nicht nur eine Ressource, die man nutzen kann, sondern ein Wert, den man schützen muss. Das Buch von Wohlleben zeigt, wie viel wir von den

Peter Wohlleben, Foto: peterwohllebenbooks.com

Bäumen lernen können und wie viel wir für sie tun können. Es ist ein Buch, das zu einem ökologischen Ansatz ermutigt und die Schönheit und Weisheit der Natur erkennen lässt.

Was sind die Herausforderungen und Möglichkeiten für den Schutz der Wälder?

Wälder sind enorm wichtig für das Leben auf der Erde. Sie liefern Sauerstoff, Wasser, Boden, Rohstoffe, Schutz, Nahrung und Medizin. Wälder sind auch das Zuhause für Millionen von Pflanzen- und Tierarten, darunter viele vom Aussterben bedrohte. Wälder spielen auch eine Schlüsselrolle bei der Regulierung des Klimas, indem sie Kohlendioxid absorbieren und Erosion verhindern. Doch die Wälder sind durch Abholzung, Brände, Krankheiten, Invasionen von fremden Arten, Urbanisierung, Landwirtschaft, Bergbau und Klimawandel bedroht. Laut FAO hat die Welt zwischen 1990 und 2020 etwa 178 Millionen Hektar Wald verloren, was der Fläche Libyens entspricht. Viele Länder, einschließlich Polen, verlieren weiterhin Wälder mit hoher Geschwindigkeit, was negative Folgen für die Umwelt und die Menschen hat.

Glücklicherweise werden sich immer mehr Menschen der Bedeutung und Gefährdung der Wälder bewusst. Die Europäische Union, die etwa 38% ihres Territoriums mit Wäldern bedeckt hat, hat eine Waldstrategie für die Jahre 2021–2030 angenommen, die darauf abzielt, die Menge und Qualität der Wälder zu erhöhen, ihre Widerstandsfähigkeit und biologische Vielfalt zu verbessern, ihre Ressourcen und Dienstleistungen nachhaltig zu nutzen und ihre Rolle bei der Erreichung der klimatischen und sozialen Ziele zu stärken. Viele Nichtregierungsorganisationen, wie Greenpeace, WWF oder Oxfam, führen Kampagnen und Projekte zum Schutz der Wälder auf der ganzen Welt durch. Viele lokale Gemeinschaften, einschließlich der deutschen Minderheit in Polen, engagieren sich in Aktivitäten zur Steigerung des Bewusstseins und Respekts für die Wälder, zum Beispiel durch Bildung, Freiwilligenarbeit, Baumpflanzung oder die Organisation von Festivals und Ausstellungen. Wir alle können uns diesen Initiativen anschließen und dazu beitragen, die Wälder für uns und zukünftige Generationen zu retten.

Wie beeinflusst das Buch die Vorstellungskraft und Emotionen der Leser?

Das geheime Leben der Bäume ist nicht nur ein wissenschaftliches, sondern auch ein künstlerisches Buch. Wohlleben schreibt mit Leidenschaft, Humor und Sensibilität, die auf die Leser übertragen werden. Seine Geschichten über Bäume sind voller Farben, Gerüche, Klänge und Emotionen, die die Fantasie und die Gefühle anregen. Beim Lesen dieses Buches kann man sich wie in einem Märchen fühlen, wo die Bäume ihre Namen, Per-

Tutaj znajdziesz tekst Marii po polsku:

„Sekretne życie drzew”
– książka, która zmienia
spojrzenie na naturę

sönlichkeiten, Freundschaften und Konflikte haben. Man kann sich auch wie in einem Abenteuer fühlen, wo die Bäume sich den Gefahren, Rätseln und Geheimnissen stellen. Man kann sich auch wie auf einer Reise fühlen, wo die Bäume uns verschiedene Länder, Kulturen und Geschichten zeigen. Man kann sich auch wie in der Schule fühlen, wo die Bäume uns wertvolle Lektionen über das Leben, die Natur und uns selbst lehren.

Einer der Autoren, der die Bäume in seinem Werk wunderschön dargestellt hat, war J.R.R. Tolkien, der Schöpfer von „Der Herr der Ringe“. Tolkien war ein Liebhaber von Wäldern und Bäumen, und in seinen Werken spielen sie oft eine wichtige Rolle. Einige seiner Bäume sind lebendig und sprechen, wie die Enten, die Hüter der Wälder, die gegen Saruman und seine Orks kämpfen. Andere seiner Bäume sind geheimnisvoll und gefährlich, wie der Alte Wald, wo die Bäume die Reisen den verirren oder verschlingen können. Und noch andere seiner Bäume sind schön und edel, wie die Mallorn, die goldenen Bäume von Lothlórien, wo die Elben leben.

„Das geheime Leben der Bäume“ ist ein Buch, das ich jedem empfehlen würde, der die Bäume und die Natur besser kennenlernen möchte, der sich inspirieren und begeistern lassen möchte, der lernen und verstehen möchte. Es ist ein Buch, das in einer sehr zugänglichen Sprache geschrieben ist, aber wichtige und tiefe Themen anspricht. Es ist ein Buch, das den Blick auf die Natur und auf sich selbst verändert.

VOKABELBOX

DEUTSCH	POLNISCH
der Förster	leśnik
die Waldbewirtschaftung	gospodarka leśna
die Nachhaltigkeit	zrównoważony rozwój
die Abholzung	wycinka lasów
die Biodiversität	bioróżnorodność
die Kohlenstoffaufnahme	pochłanianie dwutlenku węgla
die Waldbildung	edukacja leśna

Slow life

Mehr für Weniger

Foto: Canva

DE Die Welt rast unaufhörlich vorwärts, wir eilen, und der Druck sowie das Gefühl, keine Zeit zu haben, machen es oft schwer, einmal durchzuatmen. Hier kommt das Konzept des Slow Lifes zur Hilfe, das dazu ermutigt, das Tempo zu drosseln und den Moment im Hier und Jetzt zu genießen. Dadurch kann man eine bessere Lebensqualität erlangen, verbunden mit Ruhe und Ausgeglichenheit.

Milena Skóra

B2/C1

Slow life,

czyli więcej za mniej

PL Świat nieustannie pędzi, my się śpieszymy, a presja i poczucie braku czasu sprawiają, że nieraz trudno jest nam złapać oddech. Z pomocą przychodzi koncepcja slow life, która zachęca, by zwolnić i cieszyć się tym, co jest „tu i teraz”. Dzięki temu można zyskać lepszą jakość życia, połączoną ze spokojem i równowagą.

Was ist Slow Life eigentlich?

Slow Life kann wörtlich als Leben in einem langsamen Tempo verstanden werden. Es geht darum, Freude am Augenblick zu finden, die Gegenwart zu schätzen und sowohl den materiellen als auch den psychischen Überfluss abzulehnen. Dieses Konzept ist eine Antwort auf den schnellen Lebensstil, der für viele von uns sehr belastend ist. Slow Life fordert dazu auf, sich auf das wirklich Wichtige zu konzentrieren, unnötige Hektik, Stress und den täglichen Druck zu eliminieren. In der Praxis bedeutet das, weniger zu tun, dafür aber mit mehr Engagement und Achtsamkeit.

Die Philosophie des Slow Lifes ist fließend und dadurch schwer zu definieren. Für jeden kann sie etwas anderes bedeuten, aber ihr übergeordnetes Ziel ist Wohlbefinden, Ruhe und Glück. Kein Wunder, dass der immer beliebter werdende Trend des Slow Lifes verschiedene Bereiche des Alltags umfasst, z.B. nachhaltige Ernährung, bewussten Konsum und Minimalismus beim Kleiderkauf, die Nutzung natürlicher Kosmetika, das Gleichgewicht zwischen Arbeit und Privatleben, langsames Reisen, achtsame

Czym jest slow life?

Slow life można rozumieć dosłownie jako życie w zwolnionym tempie. Chodzi więc o czerpanie radości z chwili, docenienie teraźniejszości i odrzucenie nadmiaru zarówno w kontekście materialnym, jak i psychicznym. Koncepcja ta odpowiada na obecny szybki styl życia, który dla wielu z nas jest bardzo obciążający. Slow life nakazuje skupić się na tym, co naprawdę ważne, eliminując zbędny pośpiech, stres i codzienną presję. W praktyce mamy zatem robić mniej, ale z większym zaangażowaniem i uważnością.

Filozofia slow life jest płynna i trudno ją jednoznacznie zdefiniować. Dla każdego może oznaczać coś innego, lecz jej nadrzędnym celem są dobro, spokój i szczęście. Nic dziwnego, że coraz bardziej popularnemu trendowi slow life przypisuje się różne obszary życia codziennego, m.in. zrównoważone odżywianie, świadomą konsumpcję i minimalizm w kupowaniu ubrań, używanie naturalnych kosmetyków, równowagę między pracą a życiem osobistym, podróżowanie bez pośpiechu, uważne rodzicielstwo, bliskość natury, budowanie głębokich relacji z innymi, refleksję i medytację czy popularyzację czasu spędzanego off-line.

Elternschaft, die Nähe zur Natur, den Aufbau tiefergehender Beziehungen zu anderen, Reflexion und Meditation sowie die Förderung der Offline-Zeit.

Slow Life – kann das überhaupt funktionieren?

Da das Konzept des Slow Lifes keine festen Regeln hat, kann jeder etwas Passendes für sich darin finden. Auf den ersten Blick scheint dies wunderbar, denn Universalität und Individualität sind Werte, die in der heutigen Welt sehr geschätzt werden. Der Trend des Slow Lifes wird sich also nicht nur auf einen oder zwei Bereiche des Alltags beschränken, sondern immer mehr Aspekte umfassen. Hier könnte jedoch eine Falle lauern: Man kann sich leicht jemanden vorstellen, der gestresst und in einem schnellen, intensiven Leben gefangen ist – wie viele von uns – und plötzlich auf das Konzept des Slow Lifes trifft, das angeblich das Leben verändern soll.

Es stellt sich heraus, dass viele Veränderungen notwendig sind, um diese Idee in die Tat umzusetzen. Es ist also verständlich, dass man sich entmutigt und verloren fühlen kann, besonders am Anfang. Schließlich kann man nicht einfach so alle Bereiche des Lebens verlangsamen, und dazu soll man sich noch weiterentwickeln, Zeit für sich selbst finden, sich gesund ernähren, aktiv leben, kontrollieren, wahrnehmen, errichten, festlegen, bemerken... Wo bleibt da das Verlangsamen?

Slow Life in aller Ruhe

Es ist wichtig zu verstehen, dass nicht alles sofort geschehen muss. Das Konzept des Slow Lifes ist flexibel genug, um Prinzipien zu verfolgen, die uns Glück und Harmonie näherbringen – und diese können für jeden anders sein. Schon der Weg dorthin ist entscheidend, denn ein bewusster, ausgewogener und qualitativer Alltag ist etwas, das man Schritt für Schritt aufbauen kann. Außerdem sind alle Aspekte des Slow Lifes miteinander verbunden – tägliche Entscheidungen über Essen, Arbeit, Reisen, Beziehungen oder Einkäufe wirken sich auf unser Wohlbefinden und unsere Lebensqualität aus. Wenn wir beispielsweise das Arbeitstempo verlangsamen, haben wir mehr Zeit für Beziehungen zu unseren Liebsten, was sich positiv auf unsere mentale Gesundheit auswirken kann.

Slow Life hat ein großes Potenzial. Indem wir Qualität, Authentizität und bewusstes Erleben wählen, können wir leichter den Sinn in unseren täglichen Handlungen finden, uns besser fühlen und einfach mehr für weniger erreichen.

Slow life – czy to może się udać?

Koncepcja slow life nie ma sztywnych ram, dlatego każdy może znaleźć w niej coś odpowiedniego dla siebie. Z założenia wydaje się to wspaniałe, bo przecież uniwersalność i indywidualizm to wartości tak cenione przez współczesny świat. Trend slow life zatem nie będzie ograniczał się tylko do jednego czy dwóch obszarów codzienności, ale będzie obejmować coraz więcej jej aspektów. Tu może pojawić się pułapka: łatwo wyobrazić sobie kogoś zestresowanego, prowadzącego szybkie i intensywne tempo życia – jak wielu z nas – i nagle taka osoba napotyka na swojej drodze koncepcję slow life, która ma rzekomo jego life odmienić.

Okazuje się, że trzeba wprowadzić wiele zmian, by móc wdrożyć w życie tę ideę. Naturalnym jest więc, że można poczuć zniechęcenie i pogubienie, zwłaszcza na początku. Bo przecież nie da się tak po prostu spowolnić wszystkich obszarów naszego życia, a do tego trzeba jeszcze rozwijać się, znaleźć czas dla siebie, zdrowo się odżywiać, żyć aktywnie, kontrolować, zauważać, budować, wyznaczać, dostrzegać... to gdzie to spowolnienie?

Slow life na spokojnie

Ważne jest, by zrozumieć, że nie trzeba robić wszystkiego od razu. Koncepcja slow life jest na tyle elastyczna, że przyświecają jej takie zasady, które przybliżają nas do szczęścia i harmonii. A te dla każdego mogą być inne. Istotna jest już sama droga, bo świadome, zrównoważone i jakościowe przeżywanie codzienności to coś, co można budować krok po kroku. Ponadto wszystkie aspekty slow life są ze sobą powiązane – codzienne wybory dotyczące jedzenia, pracy, podróży, relacji czy zakupów oddziałują na nasze samopoczucie i jakość życia. Przykładowo, kiedy zwolnimy tempo pracy, zyskamy więcej czasu na relacje z bliskimi, co może pozytywnie wpłynąć na nasze zdrowie psychiczne.

Slow life ma spory potencjał. Wybierając jakość, autentyczność i świadome przeżywanie, możemy odnaleźć sens w codziennych działaniach, czuć się lepiej i po prostu zyskać więcej za mniej.

VOKABELBOX

DEUTSCH POLNISH

die Lebensqualität	jakość życia
der Druck	presja
die Gegenwart	teraźniejszość
der Überfluss	nadmiar, zbytek
die Achtsamkeit	uwaga
die Entmutigung	zniechęcenie
die Authentizität	autentyczność

Erstes Mal Vater werden.

**Ein Leitfaden für junge Väter.
Mit Vertrauen und Sorgfalt die
Vaterschaft annehmen**

(DE) Zum ersten Mal Vater zu werden, ist ein wichtiger Moment, der mit Aufregung, Freude und vielleicht etwas Besorgnis verbunden ist. Der Übergang zur Vaterschaft ist eine Reise, die Vorbereitung, Verständnis und Hingabe erfordert. Dieser Artikel soll jungen Vätern wesentliche Richtlinien bieten, wie sie sich auf diese lebensverändernde Rolle vorbereiten, Verantwortung übernehmen und eine starke Bindung zu ihrem Kleinkind aufbauen können.

Vorbereitung auf die Vaterschaft

Der erste Schritt, ein vorbereiteter Vater zu werden, besteht darin, sich über die verschiedenen Aspekte der Elternschaft zu informieren. Bücher zu lesen, an Elternkursen teilzunehmen und Ratschläge von erfahrenen Eltern einzuholen, kann wertvolle Einblicke bieten. Das Verständnis der Entwicklungsstufen eines Kindes, der Bedürfnisse eines Neugeborenen und der Grundlagen der Kinderbetreuung wird helfen, sich sicherer zu fühlen.

Karol Kempski

CI

Pierwszy raz ojcem.

**Przewodnik dla młodych ojców.
Przyjmowanie ojcostwa
z zaufaniem i troską**

(PL) Wejście w rolę ojca po raz pierwszy to wyjątkowy moment pełen ekscytacji, radości, ale też naturalnych obaw. Przejście do roli ojca to podróż, która wymaga przygotowania, zrozumienia i oddania. Artykuł ten ma na celu dostarczenie młodym ojcom niezbędnych wskazówek, jak przygotować się do tej życiowej roli, wziąć odpowiedzialność i zbudować silną więź z małym dzieckiem.

Przygotowanie do ojcostwa

Pierwszym krokiem do bycia przygotowanym ojcem jest zdobycie wiedzy na temat różnych aspektów rodzicielstwa. Czytanie książek, uczestnictwo w kursach dla rodziców i zdobywanie rad od doświadczonych rodziców mogą dostarczyć cennych informacji. Zrozumienie etapów rozwoju dziecka, potrzeb noworodka i podstaw opieki nad dzieckiem pomoże poczuć się pewniej i bardziej kompetentnie.

Eine effektive Kommunikation mit dem Partner ist in dieser Zeit entscheidend. Besprecht eure Erwartungen, Bedenken und die Verantwortlichkeit. Das Teilen der emotionalen und körperlichen Anforderungen von Schwangerschaft und Elternschaft kann eure Beziehung stärken und sicherstellen, dass ihr beide am gleichen Strang zieht.

Der Aufbau eines Unterstützungsnetzwerks ist unerlässlich. Familie, Freunde und Elterngruppen können Orientierungshilfe bieten, Erfahrungen teilen und emotionale Unterstützung leisten. Zögern Sie nicht, sich an sie zu wenden, wenn es nötig ist.

Stellen Sie sicher, dass Ihr Zuhause bereit für den neuen Zuwachs ist. Dazu gehört das Einrichten eines Kinderzimmers, das Absichern des Hauses und das Aufstocken der wichtigen Dinge wie Windeln, Kleidung und Nahrung. Eine sichere und freundliche Umgebung wird den Übergang für Sie und das Baby reibungsloser gestalten.

Wichtige Verantwortlichkeiten eines Vaters

Ihre Rolle als Vater erstreckt sich über die Bereitstellung der physischen Bedürfnisse hinaus. Es ist ebenso wichtig, emotionale Unterstützung für Ihren Partner und das Kind zu bieten. Seien Sie präsent, hören Sie zu und zeigen Sie Empathie. Ihre beruhigende Anwesenheit kann einen erheblichen Unterschied im Wohlbefinden Ihrer Familie ausmachen.

Beteiligen Sie sich aktiv an Pflegeaufgaben wie Füttern, Windelwechsel und Schlafenszeit-Routinen. Das Teilen dieser Verantwortlichkeiten stärkt nicht nur die Bindung zum Kind, sondern ermöglicht es auch, den Partner zu unterstützen, sodass er dringend benötigte Ruhe und Zeit für Selbstfürsorge hat.

Kinder lernen, indem sie ihre Eltern beobachten. Als Vater haben Sie die Gelegenheit, ein positives Vorbild zu sein. Setzen Sie Werte wie Freundlichkeit, Geduld und Respekt im Leben um. Ihre Handlungen und das Verhalten werden das Verständnis des Kindes von der Welt prägen.

Finanzielle Stabilität zu gewährleisten ist ein wesentlicher Aspekt der Vaterschaft. Budgetierung, Planung für die Zukunft und verantwortungsbewusster Umgang mit Ausgaben sind wichtig, um sicherzustellen, dass die Bedürfnisse Ihres Kindes erfüllt werden. Erwägen Sie, einen Sparplan für die Ausbildung und zukünftige Bedürfnisse des Kindes einzuführen.

Foto: Freepik

”

Ihre Rolle als Vater erstreckt sich über die Bereitstellung der physischen Bedürfnisse hinaus. Es ist ebenso wichtig, emotionale Unterstützung für Ihren Partner und das Kind zu bieten.

/

Twoja rola jako ojca wykracza poza zapewnianie fizycznych potrzeb. Równie ważne jest oferowanie twojej partnerce i dziecku wsparcia emocjonalnego.

Skuteczna komunikacja z partnerką jest kluczem w tym okresie. Omówcie swoje oczekiwania, obawy i obowiązki. Dzielienie się emocjonalnymi i fizycznymi wymaganiami ciąży i rodzicielstwa może wzmocnić waszą relację i zapewnić, że oboje będziecie zgodni.

Budowanie sieci wsparcia jest niezbędne. Rodzina, przyjaciele i grupy rodzicielskie mogą oferować porady, dzielić się doświadczeniami i zapewniać wsparcie emocjonalne. Nie wahaj się sięgnąć po ich pomoc, gdy zajdzie taka potrzeba. Pamiętaj, że – jak głosi przysłowie – potrzeba całej wioski, aby wychować dziecko.

Upewnij się, że twój dom jest gotowy na nowego członka rodziny. Obejmuje to urządzenie pokoju dla dziecka, zabezpieczenie mieszkania i uzupełnienie ważnych rzeczy, takich jak pieluchy, ubrania i jedzenie. Bezpieczne i przyjazne otoczenie uczyni przybycie do domu łatwiejszym zarówno dla ciebie, jak i dla twojego dziecka.

Ważne obowiązki ojca

Twoja rola jako ojca wykracza poza zapewnianie fizycznych potrzeb. Równie ważne jest oferowanie twojej partnerce i dziecku wsparcia emocjonalnego. Bądź obecny, słuchaj i okazuj

Foto: Freepik

Richtlinien für den Umgang mit dem Kleinkind

Liebe und Zuneigung sind die Grundlage einer starken Eltern-Kind-Beziehung. Verbringen Sie qualitativ hochwertige Zeit mit Ihrem Kleinkind, beschäftigen Sie sich mit Aktivitäten, die Ihnen und dem Kind Spaß machen, und drücken Sie Ihre Liebe durch Worte und Taten aus. Körperliche Zuneigung, wie Umarmungen und Kuscheln trägt dazu bei, dass sich Ihr Kind sicher und geborgen fühlt.

Kleinkinder sind von Natur aus neugierig und wollen ihre Umgebung erkunden. Wecken Sie ihre Neugier, indem Sie ihnen eine sichere Umgebung bieten, in der sie lernen und entdecken können. Beschäftigen Sie sich zusammen mit dem Kind mit Aktivitäten, die kognitive und motorische Fähigkeiten fördern, wie Lesen, Spielen mit Bausteinen und Spielen im Freien.

Klare Grenzen zu setzen und Konsistenz in Regeln und Routinen zu wahren, ist für die Entwicklung des Kleinkindes wichtig. Eine vorhersehbare Routine hilft deinem Kind, sich sicher zu fühlen und zu verstehen, was von ihm erwartet wird. Seien Sie geduldig und konsequent bei der Durchsetzung von Regeln, um gutes Verhalten zu fördern.

Eine effektive Kommunikation ist entscheidend, um die Bedürfnisse und Emotionen Ihres Kleinkindes zu verstehen. Verwenden Sie einfache und klare Sprache und ermutigen Sie Ihr Kind, sich auszudrücken. Aufmerksam zuzuhören und mit Empathie zu reagieren, hilft dabei, Vertrauen aufzubauen und die Bindung zu stärken.

Die Erziehung eines Kleinkindes kann herausfordernd sein und Momente der Frustration sind unvermeidlich. Üben Sie Geduld und Verständnis und erkennen Sie an, dass Wutanfälle und herausforderndes Verhalten Teil des

”

Das Teilen der emotionalen und körperlichen Anforderungen von Schwangerschaft und Elternschaft kann eure Beziehung stärken und sicherstellen, dass ihr beide am gleichen Strang zieht.

/
Dzielenie się emocjonalnymi i fizycznymi wymaganiem ciąży i rodzicielstwa może wzmocnić waszą relację i zapewnić, że oboje będziecie zgodni.

empatię. Twoja uspokajająca obecność może mieć znaczący wpływ na dobrostan twojej rodziny.

Aktywnie uczestnicz w obowiązkach opiekuńczych, takich jak karmienie, zmiana pieluch i rutyny przed snem. Dzielenie się tymi obowiązkami nie tylko wzmacnia więź z dzieckiem, ale także pozwala twojej partnerce zasłużyć odpocząć i znaleźć czas dla samej siebie.

Dzieci uczą się poprzez obserwację swoich rodziców. Jako ojciec masz okazję być pozytywnym wzorem do naśladowania. Demonstrowaj wartości takie jak życzliwość, cierpliwość i szacunek. Twoje działania i zachowanie wpłyną na to, jak dziecko postrzega świat.

Zapewnienie stabilności finansowej jest istotnym aspektem ojcostwa. Planowanie budżetu, przyszłości i odpowiedzialne zarządzanie wydatkami są ważne, aby zapewnić zaspokojenie potrzeb dziecka. Rozważ rozpoczęcie planu oszczędnościowego na edukację i przyszłe potrzeby dziecka.

Wskazówki dotyczące opieki nad małym dzieckiem

Miłość i uczucia są podstawą silnej więzi. Spędzaj czas z dzieckiem, angażując się w aktywności, które sprawiają mu radość oraz wyrażaj swoją miłość słowami i czynami. Fizyczne okazywanie uczuć, takie jak przytulanie, może sprawić, że dziecko poczuje się bezpieczne i doceniane.

Małe dzieci są z natury ciekawskie i chcą odkrywać swoje otoczenie. Pielęgnuj ich ciekawość, oferując bezpieczne środowisko, w którym mogą się uczyć i odkrywać. Angażuj się w aktywności, które rozwijają umiejętności poznawcze i motoryczne, takie jak czytanie, zabawa klockami i zabawy na świeżym powietrzu.

Ustalenie jasnych granic i konsekwencja w zasadach i rutynach są kluczowe dla rozwoju dziecka. Przewidywalna rutyna zapewnia dziecku poczucie bezpieczeństwa i pomaga mu zrozumieć oczekiwania. Bądź cierpliwy i konsekwentny w egzekwowaniu zasad, aby wspierać właściwe zachowanie malucha.

Skuteczna komunikacja jest kluczowa, aby zrozumieć potrzeby i emocje twojego dziecka. Używaj prostego i jasnego języka oraz zachęcaj dziecko do wyrażania siebie. Uważne słuchanie i empatyczne reagowanie pomoże w budowaniu zaufania i wzmacnianiu waszej więzi.

Wychowanie małego dziecka może być wyzwaniem i momenty frustracji są nieuniknione. Ćwicz cierpliwość i zrozumienie. Wiedź, że

Übung 1

Wie ist der Herbst? Jaka jest jesień? Uzupełnij tekst podanymi słowami w odpowiednich formach.

wärmer, der Winterschlaf, bunt, der Regenschirm, neblig, der Frühling, länger, die Bäume, kälter
wechselhaft, kürzer, regnen, nass, fallen

Was sind die Merkmale dieser so _____ Jahreszeit?

Im Herbst werden die Tage _____ und die Nächte _____ und _____.

Morgens und abends ist es oft _____ und es _____ auch häufiger als in anderen Monaten. Deshalb müssen wir daran denken, immer einen _____ dabei zu haben, sonst werden wir _____!

Die Umgebung verändert sich: die Blätter werden _____ und wenn der erste Frost kommt, _____ sie von den _____.

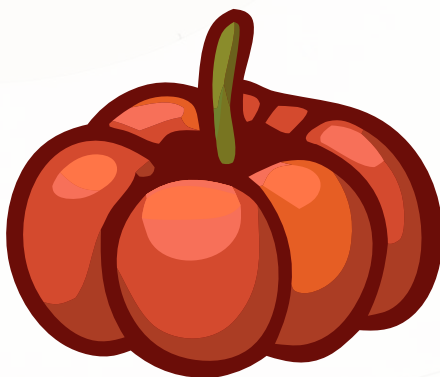
Viele Vögel ziehen in den Süden, weil es dort _____ ist, aber sie kommen wieder im _____ zurück. Viele Tiere bereiten sich auf den _____ vor.

Übung 2

Ergänze die Sätze sinngemäß. Uzupełnij zdania

1. Der Herbst beginnt _____.
2. Die Herbstmonate sind _____.
3. Das Wetter im Herbst ist _____.
4. Im Wald kann man nicht nur _____ aber auch _____ sammeln.
5. Die Merkmale dieser Zeit sind _____.
6. Ich mag den Herbst weil, _____.
7. Ich mag diese Jahreszeit nicht, weil _____.

Übung 3

Schreibe zu den Substantiven die entsprechenden Adjektive. Od podanych rzeczowników utwórz przymiotniki.

SUBSTANTIV

ADJEKTIV

der Nebel

der Regen

der Wind

die Sonne

die Kälte

die Wärme

die Wolken

SUBSTANTIV

ADJEKTIV

das Wasser

die Krankheit

der Schnupfen

die Farbe

der Frost

der Herbst

der Sommer

der Winter

Übung 4

Wir backen einen gesunden Herbstkuchen mit etwas Grammatik und Humor :)

Das Rezept ist ganz einfach – du musst nur alle Zutaten zusammenmischen.

Dazu brauchst du:

- 1 Glas Haferflocken (130 g)
- 1 Glas Kefir oder Buttermilch
- 2 Eier
- 2 Löffel Honig (50 g)
- ca. 300 g geriebene Karotten (2 St.)
- ca. 320 g geriebene Äpfel (2 St.)
- etwas Puderzucker
- außer den Zutaten brauchen wir einige Verben :)

Bilde das Partizip II zu den angegebenen Verben.

INFINITIV	PARTIZIP II
wiegen	
waschen	
dazugeben	
schälen	
schneiden	
vermischen	
umrühren	
geben	
backen	
abmessen	
reiben	
reinschieben	
abkühlen	
bestreuen	
essen	

Ergänze das Rezept der Reihenfolge nach (werden + Partizip II).

Zuerst wird das Obst _____ und in kleine Stücke _____.
Das Obst wird _____, die entsprechende Menge der Haferflocken wird _____.

Danach werden die Haferflocken, mit dem Kefir _____
und _____, später wird der Honig _____.
Jetzt werden die Eier _____, und nochmals alles _____.
Der fertige Teig wird auf ein Blech _____ und in den heißen Backofen _____.

Der Kuchen wird ca. 45 Minuten bei 180 Grad _____.
Jetzt wird der Kuchen _____.
Und wichtig: Freunde werden _____, der Tisch wird _____
und der Kuchen _____.
Guten Appetit!

Lösungsschlüssel /
Odpowiedzi

Entwicklungsprozesses sind. Bleiben Sie ruhig, bieten Sie Trost und führen Sie das Kind sanft durch ihre Emotionen.

Die Vaterschaft und das persönliche Leben in Einklang bringen

Sich um sich selbst zu kümmern ist essentiell, um ein guter Vater zu sein. Stellen Sie sicher, dass Sie Zeit für das eigene körperliche und emotionale Wohlbefinden haben. Regelmäßige Bewegung, Hobbys und Entspannung können helfen, sich zu erholen und Stress abzubauen.

Die Balance zwischen Arbeit und Familienleben kann herausfordernd, aber mit richtiger Planung erreichbar sein. Setzen Sie Grenzen zwischen Arbeit und Zuhause und setzen Sie Prioritäten für die Zeit, die Sie mit der Familie verbringen. Flexible Arbeitsregelungen oder Vaterschaftsurlaub können die Möglichkeit bieten, sich stärker in die frühen Jahre Ihres Kindes einzubringen.

Zögern Sie nicht, Hilfe zu suchen, wenn Sie sich überfordert fühlen. Elternschaft ist eine gemeinsame Verantwortung, und es ist in Ordnung, Unterstützung bei dem Partner, der Familie oder Fachleuten zu suchen. Beratung oder Selbsthilfegruppen können ebenfalls wertvolle Perspektiven und Unterstützung bieten.

Schlussfolgerung

Zum ersten Mal Vater zu werden, ist eine prägende Erfahrung. Indem Sie sich vorbereiten, die Verantwortung zu übernehmen und Ihr Umfeld liebevolle gestalten, können Sie diese Reise mit Vertrauen und Freude meistern. Denken Sie daran, dass jeder Elternteil Fehler macht und dass das Lernen und Zusammenwachsen mit dem Kind Teil des Prozesses ist. Schätzen Sie diese Momente und genießen Sie das bemerkenswerte Abenteuer der Vaterschaft.

VOKABELBOX

DEUTSCH POLNISCH

die Vaterschaft	ojcostwo
die Entwicklungsstufen	etapy rozwoju
die Kinderbetreuung	opieka nad dzieckiem
die Verantwortung	dzielić odpowiedzialność
das Unterstützungsnetzwerk	sieć wsparcia

Foto: Freepik

”

Liebe und Zuneigung sind die Grundlage einer starken Eltern-Kind-Beziehung. Verbringen Sie qualitativ hochwertige Zeit mit Ihrem Kleinkind, beschäftigen Sie sich mit Aktivitäten, die Ihnen und dem Kind Spaß machen, und drücken Sie Ihre Liebe durch Worte und Taten aus.

Milłość i uczucia są podstawą silnej więzi rodzica i dziecka. Spędzaj czas z dzieckiem, angażując się w aktywności, które sprawiają mu radość oraz wyrażaj swoją miłość słowami i czynami.

napady złości i trudne zachowanie są częścią procesu rozwoju. Zachowaj spokój, oferuj pocieszenie i delikatnie prowadź przez emocje.

Zrównoważenie ojcostwa i życia osobistego

Dbając o siebie, stajesz się lepszym ojcem. Upewnij się, że masz czas na zadbanie o własne samopoczucie fizyczne i emocjonalne. Regularne ćwiczenia, hobby i relaks mogą pomóc w regeneracji i redukcji stresu.

Znalezienie równowagi między pracą a życiem rodzinnym może być wyzwaniem, ale z odpowiednim planowaniem jest osiągalne. Ustaw granice między pracą a domem i zawsze powyżej stawiaj czas spędzany z rodziną. Elastyczne godziny pracy lub urlop ojcowski mogą dać ci możliwość zaangażowania się we wcześnie lata życia dziecka.

Nie wahaj się szukać pomocy, jeśli czujesz się przytłoczony. Rodzicielstwo to wspólna odpowiedzialność i w porządku jest prosić o wsparcie partnera, rodziny lub specjalistów. Poradnictwo lub grupy wsparcia mogą również oferować cenne perspektywy i pomoc.

Podsumowanie

Bycie ojcem po raz pierwszy to satysfakcjonujące i transformujące doświadczenie. Przygotowując się, przejmując odpowiedzialność i tworząc kochające i wspierające środowisko, możesz z pewnością i radością przejść przez tę podróż. Pamiętaj, że każdy rodzic popełnia błędy, a nauka i rozwijanie się razem z dzieckiem jest częścią procesu. Ciesz się tymi chwilami i doceniaj niezwykłą przygodę ojcostwa.

Franciszka Dzumla

Mikołaj Kurowski

Katastrophe durch Überschwemmung

– Schäden und Unterstützung in der Krisenzeit

CI

(DE) Bestimmt hat jeder von uns bereits von den tragischen Folgen der Überschwemmungen gehört, die kürzlich einige Regionen in Europa, darunter Tschechien, Österreich, Deutschland, Rumänien und andere Länder in Südosteuropa, betroffen haben. Die Bilder von völlig zerstörten Städten und Dörfern, massenhaften Evakuierungen und sogar Todesopfer erschütterten die öffentliche Meinung. Das Ausmaß der Zerstörungen durch diese Katastrophe ist enorm. Wie sieht die Bilanz dieser Tragödie nach der größten Flutwelle aus?

So begann die Katastrophe

Alles begann Mitte September, als über Mitteleuropa heftige Regenfälle fielen, die durch das mediterrane Tiefdruckgebiet Boris/Anette verursacht wurden. Die anhaltenden Regenfälle führten zu einem plötzlichen Anstieg des Wasserstands der Flüsse, was dazu führte, dass diese über die ländlichen und städtischen Gebiete traten. In Polen wurde besonders die Region rund um das Oberschlesien betroffen. Zuerst traf das Unwetter das Glatzer Land und anschließend Oberschlesien, einschließlich Städte wie Neiße und Ziegenhals.

Katastrofa powodziowa

– straty i wsparcie w czasie kryzysu

(PL) Na pewno każdy z nas słyszał już o tragicznych skutkach powodzi, która niedawno dotknęła Śląsk i inne zakątki – w tym Czechy, Austrie, Niemcy, Rumunię i inne państwa Europy Południowo-Wschodniej. Obrazy całkowicie zniszczonych miast i wsi, masowe ewakuacje, a nawet ofiary śmiertelne wstrząsnęły opinią publiczną. Skala zniszczeń w wyniku tego kataklizmu jest porażająca. Jak wygląda bilans tej tragedii po największej fali powodziowej?

Tak rozpoczęła się katastrofa

Wszystko zaczęło się w połowie września, kiedy nad Europą Środkową przeszły gwałtowne deszcze spowodowane niżem śródziemnomorskim Boris/Anette. Nieustające opady deszczu doprowadziły do gwałtownego wzrostu poziomu rzek, które wylały na tereny wiejskie i miejskie. W Polsce szczególnie dotknięty został Śląsk. Na początku najbardziej ucierpiały Kotlina Kłodzka, a następnie Górny Śląsk, w tym miasta takie jak Nysa i Głucholazy.

Tragödie der Menschen – Folgen der Überschwemmungen

Die Überschwemmungen führten nicht nur zu materiellen Schäden. In Polen wurde bereits am 15. September das erste Todesopfer ge-

Tragedia ludzi – skutki powodzi

Powódź spowodowała straty nie tylko materialne. W Polsce już 15 września zgłoszono pierwszą ofiarę śmiertelną. Mieszkańcy wielu miast musieli ratować się ucieczką w nocy, często nie mając czasu na zabranie podstawowych rzeczy. W wielu miejscach brakowało prądu, a sieci ko-

”

Die Einwohner vieler Städte mussten sich nachts in Sicherheit bringen, oft ohne Zeit, um das Nötigste mitzunehmen. [...] Die materiellen Schäden in Polen werden auf mehrere Milliarden Zloty geschätzt. In einigen Orten wurden Häuser buchstäblich von der Erdoberfläche weggespült, wodurch die Bewohner ohne ein Dach über dem Kopf zurückblieben.

Mieszkańcy wielu miast musieli ratować się ucieczką w nocy, często nie mając czasu na zabranie podstawowych rzeczy. [...] Straty materialne w Polsce szacuje się na miliardy złotych. W niektórych miejscowościach woda dosłownie zmyła domy z powierzchni ziemi, pozostawiając mieszkańców bez dachu nad głową.

meldet. Die Einwohner vieler Städte mussten sich nachts in Sicherheit bringen, oft ohne Zeit, um das Nötigste mitzunehmen. An vielen Orten gab es keinen Strom, und die Verkehrsinfrastruktur wurde lahmgelegt, was die Rettungsaktionen erschwerte. Für viele Familien ist dies eine traumatische Erfahrung, die sie ihr Leben lang nicht vergessen werden. Die materiellen Schäden in Polen werden auf mehrere Milliarden Zloty geschätzt. In einigen Orten wurden Häuser buchstäblich von der Erdoberfläche weggespült, wodurch die Bewohner ohne ein Dach über dem Kopf zurückblieben.

In Deutschland, insbesondere im Süden des Landes, wurden ebenfalls lokale Überschwemmungen registriert, jedoch war deren Ausmaß deutlich geringer. Im Gegensatz zu Polen, wo die Situation dramatisch wurde, hatten die deutschen Regionen hauptsächlich mit Verkehrsbeschränkungen und lokalen Überflutungen zu kämpfen.

Reaktion der Gesellschaft – lokale und internationale Unterstützung

In Polen, trotz des enormen Schadens, ergreifen lokale Gemeinschaften und Wohltätigkeitsorganisationen schnell Maßnahmen zur Unterstützung der Flutopfer. Im gesamten Land wurden Geld-, Lebensmittel- und Hygienemittelspenden organisiert. Menschen aus verschiedenen Teilen Polens kamen, um bei Evakuierungen und der Rettung des Hab und Guts der betroffenen Bewohner zu helfen.

Die Einheimischen halfen, wo sie nur konnten, indem sie spontane Rettungsaktionen organi-

munikacyjne zostały sparaliżowane, co utrudniało akcje ratunkowe. Dla wielu rodzin jest to trauma, której nie zapomną do końca życia. Straty materialne w Polsce szacuje się na miliardy złotych. W niektórych miejscowościach woda dosłownie zmyła domy z powierzchni ziemi, pozostawiając mieszkańców bez dachu nad głową.

W Niemczech, szczególnie na południu kraju, również odnotowano lokalne powodzie, ale ich skala była znacznie mniejsza. W przeciwieństwie do Polski, gdzie sytuacja przybrała dramatyczny obrót, niemieckie regiony zmagaly się głównie z utrudnieniami komunikacyjnymi i lokalnymi zalaniem.

Reakcja społeczeństwa – wsparcie lokalne i międzynarodowe

W Polsce, mimo ogromu zniszczeń, lokalne społeczności oraz organizacje charytatywne szybko ruszyły na pomoc ofiarom powodzi. Na terenie Śląska oraz w całym kraju organizowano zbiórki pieniędzy, żywności i środków czystości. Ludzie z różnych części Polski przybywali, aby pomóc w ewakuacji i ratowaniu dobytku poszkodowanych mieszkańców.

Miejscowi pomagali, jak tylko mogli – organizując spontaniczne akcje ratunkowe, zabezpieczając domy sąsiadów i dzieląc się zapasami. Solidarność nie ograniczyła się jednak do ludzi tego regionu. Ludzie z całej Polski natychmiast zaczęli organizować zbiórki pieniędzy, żywności oraz innych niezbędnych produktów, które miały pomóc powodzianom w powrocie do normalności. To właśnie ta wspólna mobilizacja sprawiła, że mimo tragedii, nadzieja i wsparcie wciąż płyną z każdego zakątka kraju.

Ważną rolę w ograniczeniu skutków powodzi odegrała infrastruktura hydrotechniczna, zwłaszcza zbiornik retencyjny w Raciborzu, który ocalił przed zalaniem nie tylko okoliczne domy, ale także np. miasto Opole. Władze lokalne, korzystając z doświadczeń z powodzi w 1997 roku, były lepiej przygotowane, choć nie udało się uniknąć poważnych strat.

Warto zwrócić szczególną uwagę na pomoc ze strony służb ratunkowych. Ochotnicze i państwowe straże pożarne od pierwszych chwil stanowiły główną linię obrony przed żywiołem. Strażacy narażali życie, ewakuując ludzi z zalanych domów, zabezpieczając wały przeciwpowodziowe i wypompowując wodę z zalanych terenów. Policja nie tylko koordynowała ewakuacje, ale również zabezpieczała opuszczone tereny, zapewniając ochronę przed kradzieżami. Żołnierze wojskowi pomagali w budowie tymczasowych wałów, mostów i dróg ewakuacyj-

Foto: Freepik

Foto: transinfo

sierten, die Häuser von Nachbarn sicherten und ihre Vorräte teilten. Die Solidarität beschränkte sich jedoch nicht nur auf die Region. Menschen aus ganz Polen begannen sofort, Geld-, Lebensmittel- und andere notwendige Produkte zu sammeln, um den Flutopfern beim Wiederaufbau ihres Lebens zu helfen. Diese gemeinsame Mobilisierung sorgt dafür, dass trotz der Tragödie Hoffnung und Unterstützung aus allen Ecken des Landes fließen.

Eine wichtige Rolle bei der Begrenzung der Folgen der Überschwemmungen spielte die hydrotechnische Infrastruktur, insbesondere der Rückhaltebecken in Ratibor, der nicht nur die umliegenden Häuser, sondern auch Städte wie Oppeln vor Überflutungen schützte. Die lokalen Behörden waren, basierend auf den Erfahrungen der Flut von 1997, besser vorbereitet, auch wenn es nicht gelang, schwerwiegende Schäden zu vermeiden.

Es ist wichtig, die Hilfe der Rettungsdienste hervorzuheben. Die Freiwilligen und die Staatlichen Feuerwehren waren von den ersten Minuten an die Hauptlinie der Verteidigung gegen das Naturereignis. Die Feuerwehrleute setzten ihr Leben aufs Spiel, um Menschen aus überfluteten Häusern zu evakuieren, Hochwasserdämme zu sichern und Wasser aus überfluteten Gebieten abzupumpen. Die Polizei koordinierte nicht nur die Evakuierungen, sondern sicherte auch die verlassenen Gebiete, um sie vor Diebstahl zu schützen. Militärangehörige halfen beim Bau

”

In Polen, trotz des enormen Schadens, ergriffen lokale Gemeinschaften und Wohltätigkeitsorganisationen schnell Maßnahmen zur Unterstützung der Flutopfer.

/

W Polsce, mimo ogromu zniszczeń, lokalne społeczności oraz organizacje charytatywne szybko ruszyły na pomoc ofiarom powodzi.

nym. Szybka i skuteczna pomoc oraz wielogodzinna praca służb odegrały największą rolę w ratowaniu ludzi i ich domów. To im należą się szczególne podziękowania za nieustraszoną walkę z żywiołem i troskę o bezpieczeństwo mieszkańców w najtrudniejszych chwilach – nie ludziom, którzy na powodzi starali się uprawiać politykę.

Nawet w tej kwestii musiał zaistnieć aspekt polityczny

Cały Śląsk, jak i cała Polska, okazały solidarność z ofiarami powodzi. Niestety, o polskim rządzie nie można mówić w tak pozytywnych słowach. Oferta kredytów z niskim oprocentowaniem wywołała ogólne oburzenie – mieszkańcy terenów dotkniętych powodzią oczekiwali przecież natychmiastowej pomocy, a nie ofert kredytowych. Choć później pojawiły się bardziej wyważone propozycje, to pozostawiło to nieprzyjemny posmak.

Premier Donald Tusk, próbując rozładować napięcie, wywołał kontrowersje swoimi słowami: „Jeśli zobaczycie niemieckich żołnierzy, nie wpadajcie w panikę! To pomoc!”. Żart ten, choć miał dodać otuchy, spotkał się z mieszanymi reakcjami, zwłaszcza w obliczu tragedii, z jaką zmagali się ludzie.

temporärer Dämme, Brücken und Evakuierungsstraßen. Die schnelle und effektive Hilfe sowie die stundenlange Arbeit der Einsatzkräfte spielten die größte Rolle bei der Rettung von Menschen und deren Eigentum. Ihnen gebührt ein besonderer Dank für ihren unermüdlichen Kampf gegen die Naturgewalt und ihr Engagement für die Sicherheit der Bevölkerung in den schwierigsten Momenten – und nicht denjenigen, die versuchten, inmitten der Flut Politik zu machen.

Selbst in dieser schwierigen Zeit musste ein politischer Aspekt vorhanden sein

Ganz Polen zeigte Solidarität mit den Opfern der Überschwemmungen. Leider kann man über die polnische Regierung nicht in so positiven Worten sprechen. Das Angebot von Krediten mit niedrigen Zinsen rief allgemeine Empörung hervor – die Bewohner der von Überschwemmungen betroffenen Gebiete erwarteten sofortige Hilfe und nicht Kreditangebote. Auch wenn später ausgewogenere Vorschläge gemacht wurden, hinterließen sie einen negativen Eindruck.

Der Premierminister Donald Tusk, der versuchte, die Spannungen abzubauen, sorgte mit seinen Worten für Kontroversen: „Wenn ihr deutsche Soldaten seht, geratet nicht in Panik! Das ist Hilfe!“ Dieser Witz, der Mut machen sollte, stieß auf gemischte Reaktionen, insbesondere angesichts der Tragödie, mit der die Menschen konfrontiert waren.

Darüber hinaus tauchten in den sozialen Medien absurde Kommentare auf, die andeuteten, es sei „Tusk's Schuld“ und dass unter der Regierung von PiS solche Überschwemmungen nicht passiert wären! Diese unseriösen Äußerungen wurden Ziel zahlreichen Spotts, vertieften jedoch angesichts der Tragödie die politischen Gräben und weckten unnötige Emotionen in der Gesellschaft, die in dieser Zeit vor allem Unterstützung und Einheit benötigte.

Die Überschwemmungen haben gezeigt, welche große Kraft die Gemeinschaft haben kann – sowohl in den Handlungen der Einsatzkräfte als auch der gewöhnlichen Menschen. Dank Solidarität und gegenseitiger Hilfe ist es möglich, die Zerstörungen allmählich wieder aufzubauen und zur Normalität zurückzukehren. Auch wenn die Menschen noch einen langen Weg vor sich haben, gibt die Unterstützung aus ganz Polen die Hoffnung, dass es gemeinsam gelingt, die Folgen dieser Tragödie zu überwinden.

”

Es ist wichtig, die Hilfe der Rettungsdienste hervorzuheben. Die Freiwilligen und die Staatlichen Feuerwehren waren von den ersten Minuten an die Hauptlinie der Verteidigung gegen das Naturereignis.

Warto zwrócić szczególną uwagę na pomoc ze strony służb ratunkowych. Ochotnicze i państwowe straże pożarne od pierwszych chwil stanowiły główną linię obrony przed żywiołem.

Foto: kłodzko24.eu

Co więcej, in den Medien sozialer Netzwerke tauchten absurde Kommentare auf, die andeuteten, es sei „Tusk's Schuld“ und dass unter der Regierung von PiS solche Überschwemmungen nicht passiert wären! Diese unseriösen Äußerungen wurden Ziel zahlreichen Spotts, vertieften jedoch angesichts der Tragödie die politischen Gräben und weckten unnötige Emotionen in der Gesellschaft, die in dieser Zeit vor allem Unterstützung und Einheit benötigte.

Powódź, która dotknęła Śląsk, pokazała, jak wielką siłą potrafi być wspólnota – zarówno w działaniach służb, jak i zwykłych ludzi. Dzięki solidarności i wzajemnej pomocy możliwe jest stopniowe odbudowywanie zniszczeń oraz powrót do normalności. Choć przed mieszkańcami jeszcze długa droga, wsparcie płynące z całej Polski daje nadzieję, że razem uda się przezwyciężyć skutki tej tragedii.

VOKABELBOX

DEUTSCH	POLNISCH
die Überschwemmung	powódź
die Zerstörung	zniszczenie
die Todesopfer	ofiara śmiertelna
das Verkehrsinfrastruktur	infrastruktura komunikacyjna
die Rückhaltebecken	sieć wsparcia

Reformationstag in Deutschland

Marcin Langner

(DE) Der 31. Oktober – ein Tag der Weltweit mit Halloween in Verbindung gebracht wird – hat im Norden Deutschlands eine ganz andere Bedeutung. An diesem Tag findet nämlich der Reformationstag statt, der an die Einführung der Reformation durch Martin Luther erinnert. War es tatsächlich Luther, der die Reformation eingeleitet hat? Wie und wo genau wird dieser Tag gefeiert? Es ist an der Zeit auf diese und weitere Fragen eine Antwort zu geben!

Die Reformation – ein Prozess, keine Revolution

Bereits vor Martin Luther gab es Menschen die gegenüber bestimmten Lehren und Handlungsweisen der katholischen Kirche kritisch waren. Rund 150 Jahre bevor Martin Luther seine 95 Thesen an die Tür der Wittenberger Schlosskirche geschlagen haben soll, setzte sich der englische Theologe John Wyclif kritisch mit dem Papsttum auseinander und übersetzte die Bibel aus dem Lateinischen ins Mittelenglische. Nach seinem Tod übten seine Gedanken einen Einfluss auf andere Geistige aus. Unter anderem war es der Böhme Jan Hus, der viele Gedanken Wyclifs aufgriff. Seine Mitstreiter fassten sie später in den vier „Prager Artikeln“ zusammen. In ihnen ging es um die Freiheit der Predigt, die Kommunion in beiderlei Gestalt für die Gläubigen (Brot und Wein) und die Forderung, dass die Kirche keine weltliche Macht ausüben und nicht nach Besitz streben dürfe. Genau diese Kritikpunkte machte sich später auch Luther zu eigen, der immer wieder auf die Parallele zu Jan Hus hinwies.

Als sich Hus auf den Weg zum Konzil nach Konstanz machte, um in einem akademischen Disput seine Auffassungen zu verteidigen, ließen ihn seine Gegner in Haft nehmen und schließlich auf dem Scheiterhaufen als Ketzer verbrennen. Zusammen mit Hus wurden die Schriften Wyclifs auf dem Konstanzer Konzil 1415 verurteilt. Infolge des Konzils wurde auch der Leichnam Wyclifs, der bereits seit 30 Jahren Tod war, exhumiert und verbrannt. Die Asche wurde in einem Fluss verstreut.

Thesen, die die Welt verändert haben

Der Mönch und Theologe Martin Luther hat am 31. Oktober 1517 in Wittenberg 95 Thesen veröffentlicht, um die katholische Kirche zu reformieren. Unter anderem ging es um den Ablasshandel, der es

B1/B2

”

Der Mönch und Theologe Martin Luther hat am 31. Oktober 1517 in Wittenberg 95 Thesen veröffentlicht, um die katholische Kirche zu reformieren.

Mnich i teolog Marcin Luter 31 października 1517 roku opublikował w Wittenberdze 95 tez, dążąc do zreformowania Kościoła katolickiego.

Święto Reformacji w Niemczech

(PL) 31 października – dzień, który na całym świecie kojarzy się z Halloween – ma w północnych Niemczech zupełnie inne znaczenie. W ten dzień obchodzone jest Święto Reformacji, które upamiętnia wprowadzenie reformacji przez Marcina Lutra. Czy to rzeczywiście Luter zapoczątkował ten proces? Jak i gdzie dokładnie obchodzone jest to święto? Pora odpowiedzieć na te i inne pytania!

Reformacja – proces, a nie rewolucja

Już przed Marcinem Lutrem żyli ludzie, którzy krytycznie odnosili się do poszczególnych nauk i praktyk Kościoła katolickiego. Około 150 lat przed tym, jak Luter przybił swoje 95 tez do drzwi kościoła zamkowego w Wittenberdze, angielski teolog John Wyclif krytycznie spojrzał na papieństwo i przetłumaczył Biblię z łaciny na język średnioangielski. Po śmierci, jego myśli wywierały wpływ na innych duchownych. Między innymi Jan Hus z Czech przyjął wiele idei Wyclifa. Jego sojusznicy podsumowali je później w czterech Artykułach Praskich. Dotyczyły one wolności głoszenia, komunii w obu postaciach dla wiernych (chleba i wina) oraz żądania, aby kościół nie sprawował władzy doczesnej ani nie dążył do posiadania dóbr. To właśnie te punkty krytyki Luter później uczynił własnymi, wielokrotnie wskazując na podobieństwa z Janem Husem.

Kiedy Hus udał się na sobór do Konstancji w 1415 roku, aby bronić swoich poglądów w sporze akademickim, jego przeciwnicy aresztowali go i ostatecznie spalili na stosie, uznając go za heretyka. Wraz z Husem, pisma Wyclifa zostały na soborze potępione. W jego wyniku również ciało Wyclifa, który nie żył już od 30 lat, zostało ekshumowane i spalone, a prochy zostały rozsypane w rzece.

Tezy, które zmieniły świat

Mnich i teolog Marcin Luter 31 października 1517 roku opublikował w Wittenberdze 95 tez, dążąc do zreformowania Kościoła katolickiego. Chodziło między innymi o sprzedaż odpustów, które umożliwiały chrześcijanom uwolnienie się od grzechów – Luter stanowczo sprzeciwiał się tej praktyce. Nie miał zamiaru rozbijać Kościoła, a jedynie go zreformować, jednak późniejszy konflikt dotyczący jego tez doprowadził natomiast do powstania Kościoła protestanckiego. Przetłumaczenie Biblii na język niemiecki przez Lutra jest uznawane za wielką zasługę

Christen ermöglichte, sich von Sünden freizukaufen – Luther lehnte diese Praxis scharf ab. Er hatte keine Absicht die Kirche zu spalten, sondern zu reformieren, der spätere Konflikt um seine Thesen führte jedoch zur Gründung der protestantischen Kirche. Als ein großer Verdienst Luthers für die Christen, gilt die Übersetzung der Bibel ins Deutsche, damit möglichst viele Gläubige sie lesen konnten. Dies bildete auch einen Meilenstein für die Herausbildung einer deutschen Standardsprache.

Wie erwähnt worden ist, war Luther nicht die erste Figur die sich kritisch gegenüber der katholischen Kirche äußerte und Neuerungen vorschlug, doch im Gegensatz zu Wyclife und Hus gelang es ihm seine Ideen auf ganz Europa auszubringen und somit zur Symbolfigur der Reformation zu werden. Entscheidend dabei war jedoch das Erfinden des Drucks durch Johannes Gutenberg, da durch ihn mehr Schriften veröffentlicht werden konnten und sich somit auch Informationen schneller ausbreiteten.

Reformationstag – Norddeutschland feiert

Der Reformationstag ist seit 1667 ein offizieller Gedenktag. In Brandenburg, Mecklenburg-Vorpommern, Sachsen, Sachsen-Anhalt und Thüringen aber auch in Bremen, Hamburg, Niedersachsen und Schleswig-Holstein gehört er zu den gesetzlichen Feiertagen. Außerhalb Deutschlands wird er zudem in Slowenien und Chile gefeiert. In der Schweiz begehen die reformierten Kirchen am ersten Sonntag nach dem 31. Oktober den Reformationssonntag. In Wittenberg gibt es traditionell ein Reformationsfest mit verschiedenen Veranstaltungen, einen Festgottesdienst und ein Festkonzert in der Stadtkirche. Zu den Höhepunkten an diesem Tag gehören verschiedene Führungen, sowie das historische Marktspektakel auf Plätzen und Höfen der Wittenberger Altstadt. Auch die Reformationsbrötchen sind in vielen Regionen beliebt. Das sind viereckige Hefeteigtaschen mit einem Klecks Marmelade in der Mitte. Die Marmelade symbolisiert die Lutherrose, mit der der Reformator seine Schriften versah. Im Dresdner Umland und im Vogtland ist auch das Reformationsbrot, eine Art Stollen mit Aprikosenkonfitüre und Fondant, bekannt.

Besser gemeinsam als getrennt

Die Welt der Christen ist sehr divers. Egal wie man den Glauben auszuleben wagt, und egal welche Glaubensauslegung man als richtig ansieht – eines ist sicher: unser Erlöser will, dass seine Schüler einigt sind und sich den Herausforderungen der Zeit gemeinsam stellen. In diesem ökumenischen Geist wünsche auch ich als Katholik, allen Protestanten einen friedlichen Reformationstag!

Foto: Newsweek

dla chrześcijan, ponieważ dzięki temu więcej ludzi mogło ją przeczytać. Czyn ten stanowił także kamień milowy w rozwoju standardowego języka niemieckiego.

Jak już wspomniano, Luther nie był pierwszą postacią, która krytykowała kościół katolicki i proponowała reformy, ale w przeciwieństwie do Wyclifa i Husa, udało mu się rozprzecznić swoje idee w całej Europie i tym samym stał się symbolem reformacji. Decydujące w tym przypadku znaczenie, miało wynalezienie druku przez Johanna Gutenberga, który umożliwił publikację większej liczby pism i tym samym szybsze rozprzecznienie informacji.

”

[Luter] hatte keine Absicht die Kirche zu spalten, sondern zu reformieren, aber der spätere Konflikt um seine Thesen führte jedoch zur Gründung der protestantischen Kirche.

[Luter] nie miał zamiaru rozbijać kościoła, a jedynie go zreformować, późniejszy konflikt dotyczący jego też doprowadził natomiast do powstania Kościoła protestanckiego.

Dzień Reformacji – północne Niemcy świętują

Dzień Reformacji jest oficjalnym dniem pamięci od 1667 roku. Jest świętem państwowym w Brandenburgii, Meklemburgii-Pomorza Przednim, Saksonii, Saksonii-Anhalt i Turynii, a także w Bremie, Hamburgu, Dolnej Saksonii i Szlezwiku-Holsztynie. Poza Niemcami święto obchodzone jest również w Słowenii i Chile. W Szwajcarii kościoły reformowane obchodzą Niedzielę Reformacji w pierwszą niedzielę po 31 października. W Wittenberdze tradycyjnie odbywa się festiwal reformacyjny z różnymi wydarzeniami, uroczystym nabożeństwem i koncertem w kościele miejskim. Atrakcje tego dnia obejmują różne wycieczki z przewodnikiem i historyczny spektakl rynkowy na placach i dziedzińcach starego miasta w Wittenberdze. W wielu regionach popularne są również bućeczki reformacyjne. Są to kwadratowe bułki drożdżowe z dżemem w środku. Dżem symbolizuje różę Lutra, którą reformator zdobił swoje pisma. Bardziej popularny w regionie Drezna i Vogtland jest chleb reformacyjny – rodzaj strucli z dżemem morelowym i kremem.

Lepiej razem niż osobno

Świat chrześcijan jest bardzo zróżnicowany. Niezależnie od tego, jak ktoś przeżywa swoją wiarę i którą interpretację uznaje za prawdziwą, jedno pozostaje pewne: nasz Zbawiciel chce, aby jego uczniowie trzymali się razem i wspólnie stawiali czoła wyzwaniom współczesności. W tym ekumenicznym duchu życzę również ja, jako katolik, wszystkim protestantom spokojnego Święta Reformacji!

Karolina Latacz

O'zapft is!

B2/C1

(DE) Diesen Satz konnten wir am Samstag, den 21. September, zum 189. Mal auf der Theresienwiese in München hören, wo das Oktoberfest – das größte Bierfest der Welt – wieder begonnen hat! Eigentlich weiß jeder von uns, was das Oktoberfest ist, aber es ist an der Zeit, ein paar wenig bekannte Fakten über das berühmte Hopfenerntefest zu erfahren!

1. Gebackenes Hähnchen ist das beliebteste Gericht, das während des Bierfestes gegessen wird. Viele Leute fragen, warum gebackenes Hähnchen statt z.B. Schweinshaxe? Früher galt Hühnchen als Gericht, das nicht jeden Tag, sondern zu besonderen Anlässen gegessen wurde. Damals konnte sich nicht jeder so ein feines Gericht leisten.

2. Es ist bekannt, dass Kellnerinnen auf dem Oktoberfest bis zu 10 Liter-Bierkrüge auf einmal heben können. Rekordhalterin ist die Oberbayerin Anita Schwarz, die bis zu 19 Maßkrüge Bier auf einmal tragen kann. Es ist erwähnenswert, dass ein mit Bier gefüllter 1-Liter-Krug 2 kg wiegt.

3. Bei einem Bierfest singen und tanzen die Gäste gerne. In jedem der Zelte spielen Bands, Menschen tanzen gerne zu seit Jahren bekannten Alpenliedern. Neben Live-Musik gibt es auch einen bayerischen Jodlerkonzert. Besonders zum Mitsingen animieren die Lieder „Schatzi, schenk mir ein Foto“ von Mickie Krause, „Hey Baby“ von DJ Ötzi oder „Wahnsinn“ von Wolfgang Petry. Lieder wie „Macarena“ werden oft für ausländische Touristen gespielt. Alte Volksfest-Hits wie „99 Luftballons“ oder „Skandal im Sperrbezirk“ erfreuen sich großer Beliebtheit, jedes Jahr wird auch ein Wiesn-Hit gekürt.

4. Wenn ihr während des Oktoberfestes Bier kauft, fällt euch vielleicht das Wort „Maß“ auf. Es handelt sich um eine Volumeneinheit, die einen Liter Bier definiert. Früher wurde die Bezeichnung Maß für die Menge an Bier oder Wein verwendet und die Einheit betrug zunächst 1.069 Liter.

5. Beim Münchner Bierfest wird das Bier traditionell von sechs Münchner Brauereien (Augustiner, Paulaner, Hacker, Pschorr, Hofbräu und Löwenbräu) ausgeschenkt. Derzeit ähnelt das Bier geschmacklich einem klassischen Lagerbier. Allerdings wurde zu Beginn des Festes, als das Trinken von Bier während der Veranstaltung erlaubt war, also im Jahr 1880, Märzbier ausgeschenkt, das eine süßere Note hatte.

*Der Ausdruck „O'zapft is“ kommt oft im Zusammenhang mit Bierfesten vor und bedeutet „Es ist angezapft“. Die Rede ist vom ersten Fass Bier, das immer vom Münchner Oberbürgermeister geöffnet wird. Alle warten gespannt und zählen die Treffer auf dem Lauf. Wenn das Bier aus dem Fass fließt, sagt der Bürgermeister die Worte „O'zapft is!“ Das sind symbolische Worte, nach denen das Oktoberfest beginnt.

Foto: Freepik

O'zapft is!

(PL) W sobotę 21 września mogliśmy po raz 189. usłyszeć te słowa na Błoniach Teresy w Monachium, gdzie rozpoczął się Oktoberfest – największy festiwal piwa na świecie! Każdy z nas wie, czym jest Oktoberfest, ale nadszedł czas, by poznać kilka mniej znanych faktów o tym słynnym wydarzeniu!

1. Pieczony kurczak jest najpopularniejszym daniem podczas festiwalu piwa. Wiele osób zastanawia się, dlaczego akurat kurczak, a nie np. golonka? Kiedyś kurczak uważany był za potrawę, którą jadano nie na co dzień, lecz przy okazji specjalnych uroczystości. Wtedy nie każdego było stać na tak wykwintne danie.

2. Powszechnie wiadomo, że kelnerki na Oktoberfeście potrafią jednocześnie unieść nawet 10 litrowych kufli piwa. Rekordzistką jest Bawarka Anita Schwarz, która potrafi przenieść aż 19 kufli jednocześnie. Warto wspomnieć, że litrowy kufel piwa waży 2 kg.

3. Goście festiwalu piwa chętnie śpiewają i tańczą. W każdym z namiotów grają zespoły, a ludzie chętnie bawią się przy alpejskich przebojach znanych od lat. Oprócz muzyki na żywo można też zobaczyć występy bawarskich jodłarzy. Do wspólnego śpiewania szczególnie zachęcają takie utwory jak „Schatzi, schenk mir ein Foto” Mickie Krausego, „Hey Baby” DJ Ötziego czy „Wahnsinn” Wolfganga Petry’ego. Dla zagranicznych turystów często grana jest „Macarena”. Popularnością cieszą się także starsze festiwalowe hity jak „99 Luftballons” czy „Skandal im Sperrbezirk”. Co roku wybierany jest również „hit Wiesn”.

4. Kupując piwo podczas Oktoberfestu, możecie natknąć się na słowo „Maß”. Jest to jednostka objętości definiująca litr piwa. W przeszłości określano w ten sposób ilość piwa lub wina, która pierwotnie wynosiła 1,069 litra.

5. Podczas festiwalu piwa w Monachium piwo tradycyjnie jest serwowane przez sześć monachijskich browarów (Augustiner, Paulaner, Hacker, Pschorr, Hofbräu i Löwenbräu). Obecnie piwo przypomina w smaku klasycznego lagera. Jednak na początku festiwalu, gdy po 1880 roku pozwolono na spożywanie piwa podczas wydarzenia, serwowano Märzenbier, czyli tzw. piwo marcowe, które miało słodszy posmak.

*Wyrażenie O'zapft is pojawia się w kontekście festiwalu piwnych i oznacza 'odszpuntowane'. Chodzi o pierwszą beczkę piwa, którą zawsze otwiera burmistrz Monachium. Wszyscy czekają z niecierpliwością i liczą uderzenia młotka. Gdy piwo wypływa z beczki, burmistrz wypowiada słowa „O'zapft is!” Są to symboliczne słowa, po których rozpoczyna się Oktoberfest.

Alle Fotos: Martina Wójcik

„Texas – du bist hier Zuhause”

(DE) Rodeo, eine Ranch voller Kühe, Cowboys und ein Schaukelstuhl – so habe ich mir Texas vorgestellt. Meine Erwartungen wurden erfüllt, aber heute weiß ich, dass dieser zweitgrößte Staat der USA viel mehr Geheimnisse birgt, als ich dachte.

Mein Abenteuer begann im Februar. Wie jedes Jahr wählte die Texas A&M University 10 Personen aus Polen für eine fünfwöchige Forschungsreise nach Texas aus. Ein paar Stunden nach dem Vorstellungsgespräch hörte ich, dass mein Name auf der Auswahlliste stand. Die Reise sollte im Juni stattfinden, was zu diesem Zeitpunkt für mich noch in ferner Zukunft lag. Im Laufe der Wochen spürte ich mehr und mehr Aufregung, aber auch Angst. Ich war noch nie so weit weg von Zuhause, von Schlesien, gewesen.

Zwei Wochen vor meiner Abreise begann ich zu planen, was ich in meiner Freizeit dort machen kann. Natürlich standen Rodeo, ein echtes amerikanisches Steak essen und der Kauf eines Cowboyhuts auf der Liste. Dann sah ich bei der Suche nach den interessantesten Orten in Texas auf einer Landkarte eine Stadt namens „Panna Maria”. Ich suchte es in Wikipedia und sah den folgenden Eintrag: „Panna Maria – eine Siedlung in den Vereinigten Staaten, im südlichen Teil des Bundesstaates Texas, südöstlich von San Antonio. Die älteste polnische Siedlung in den Vereinigten Staaten, gegründet im Jahr 1854 von Auswanderern aus Oberschlesien unter der Führung von Pfarrer Leopold Moczygemba, der aus Płużnica Wielka bei Strzelce

Martina Wójcik

B2

„TEXAS – Tyś je tu w domu”

(PL) Rodeo, rancho pełne krów, kowboje i bujany fotel – tak kojarzył mi się Teksas. Moje oczekiwania zostały spełnione, jednak dziś wiem, że ten drugi co do wielkości stan w USA kryje o wiele więcej tajemnic, niż myślałam.

Moja przygoda rozpoczęła się w lutym. Jak co roku Texas A&M University prowadził rekrutację na wyjazd naukowy na 5 tygodni dla 10 osób z Polski do Teksasu. Kilka godzin po rozmowie kwalifikacyjnej usłyszałam, że moje nazwisko znajduje się na liście wybranych osób. Wyjazd miał odbyć się w czerwcu, wtedy był to dla mnie odległy termin. Z każdym kolejnym tygodniem czułam coraz większe podekscytowanie, ale i strach. Nigdy wcześniej nie byłam tak daleko od domu, od Śląska.

Dwa tygodnie przed wyjazdem zaczęłam planować, co mogę tam robić w wolnym czasie. Oczywiście na liście znalazło się rodeo, zjedzenie prawdziwego

Opolskie stamm.“ Nachdem ich diese Worte gelesen hatte, wusste ich, dass dieser Ort auf meiner „To-do-Liste“ stehen muss.

Am 17. Juni kam der Tag der Abreise. Unsere Reise begann in Warschau mit einem Zwischenstopp in Amsterdam. 12 Stunden später landeten wir in Houston. Schon wenige Minuten nach dem Verlassen des Flughafens wussten wir, dass wir nicht in Europa sind. Die Hitze und die Feuchtigkeit machten es uns unmöglich, normal zu atmen. Es ist auch erwähnenswert, dass es schwierig war, überhaupt zu wissen, wie viel Grad es war, denn in den USA gibt man die Temperatur in Fahrenheit an. Das war nicht das einzige Problem, denn in Amerika gibt es statt Litern Gallonen, statt Metern gibt es Füße und statt Kilometern gibt es Meilen, das Gewicht wird dort in Pfund und die

Größe in Füßen und Zoll gemessen, sogar die Geschwindigkeit wird in Meilen pro Stunde angegeben, so dass man sich trotz Englischkenntnissen nicht immer verstehen kann.

Die erste Woche des Austauschs verbrachten wir alle zusammen. Gemeinsam folgten wir dem Programm, das die Texas A&M University vorbereitet hatte. Wir erweiterten nicht nur unsere wissenschaftlichen Kenntnisse, sondern lernten auch das echte amerikanische Leben

kennen. Unter anderem hatten wir die Gelegenheit, den Sheriff zu treffen, das Universitätsstadion zu sehen, das größer ist als das Nationalstadion in Warschau, Austin, die Hauptstadt von Texas, zu besuchen und die typischen Gerichte des südlichen Teils der USA – Tex-Mex – zu essen.

Die folgenden Wochen waren ganz anders. Wir waren bei Privatfamilien zu Gast, die mit der Landwirtschaft verbunden sind, und konnten so das tägliche Leben der Rancher beobachten. Die Familie, die mich eingeladen hatte, lebte in der Nähe der Stadt Corpus Christi, 250 km von der mexikanischen Grenze entfernt, in Chapman Ranch. Die Temperatur und die Luftfeuchtigkeit sind hier viel höher als in Houston. Unser nächster Nachbar wohnte 10 km ent-

”

Nach dieser Reise hat das Wort „weit“ für mich eine andere Bedeutung als vorher. Am Anfang war es schwer für mich, weil ich mich von der Welt isoliert fühlte, aber mit der Zeit habe ich gemerkt, dass es seinen Charme hat.

”

Po tej podróży słowo daleko nabrało dla mnie zupełnie innego znaczenia niż dotychczas. Początkowo było to dla mnie trudne, bo czułam się odizolowana od świata, ale po czasie zobaczyłam, że ma to swój urok.

amerykańskiego steka czy zakup kapelusza kowbojskiego. Wtedy też, podczas przeglądania mapy i poszukiwań najciekawszych miejsc Teksasu, zobaczyłam miasteczko o nazwie Panna Maria. Wpisałam je w Wikipedię i zobaczyłam następujący wpis: „Panna Maria – osada w Stanach Zjednoczonych, w południowej części stanu Teksas, na południowy wschód od San Antonio. Najstarsza w Stanach Zjednoczonych osada polska, założona w 1854 roku przez emigrantów z Górnego Śląska kierowanych przez księdza Leopolda Moczygembę, pochodzących z Płużnicy Wielkiej koło Strzelca Opolskich.” Po przeczytaniu tych słów wiedziałam, że to miejsce musi znaleźć się na mojej liście „to do!”.

17 czerwca nadszedł dzień wylotu. Wylecieliśmy z Warszawy, a po przesiadce w Amsterdamie lecieliśmy już prosto do USA. Dwie godziny później wylądowaliśmy w Houston. Już minutę po wyjściu z lotniska wiedzieliśmy, że nie jesteśmy w Europie. Ciepło i wilgotność sprawiały, że nie potrafiliśmy normalnie oddychać. Warto także wspomnieć, że ciężko było nawet się zorientować, ile było stopni, ponieważ temperatura w USA podawana jest w Fahrenheitach. Nie tylko to było problemem, bo w Ameryce zamiast litrów są galony, zamiast metrów są stopy, zamiast kilometrów – mile, wagę mierzy się tam w funtach, a wzrost w stopach i calach, nawet prędkość podaje się w milach na godzinę, więc choć zna się język angielski, nie zawsze można się dogadać.

Pierwszy tydzień wymiany spędziliśmy wszyscy razem. Wspólnie realizowaliśmy program przygotowany przez Texas A&M University. Oprócz tego, że poszerzaliśmy naszą naukową wiedzę, obserwowaliśmy, jak wygląda prawdziwe amerykańskie życie. Mieliśmy m.in. okazję poznać seryfę, zobaczyć stadion uniwersytecki, który jest większy od Stadionu Narodowego w Warszawie, zwiedzić stolicę Teksasu – Austin, a także zjeść prawdziwe Tex-Mex, czyli typowe charakterystyczne dania południowej części USA.

Kolejne tygodnie wyglądały już całkowicie inaczej. Zostaliśmy rozdzieleni, by zamieszkać u rodzin związanych z rolnictwem i obserwować codzienne życie rancherów. Rodzina, która mnie gościła, mieszkała niedaleko miasta Corpus Christi, 250 km na północ od granicy z Meksykiem, w Chapman Ranch. Temperatura i wilgotność w tym miejscu jest znacznie wyższa niż w Houston. Najbliższy nasz sąsiad mieszkał 10 km od nas, a sklep spożywczy znajdował się w odległości 20 km. Na większe zakupy mieszkańcy jechali 250 km do San Antonio. W Teksasie jest to normalne. Po tej podróży słowo daleko nabrało dla mnie zupełnie innego znaczenia niż dotychczas. Początkowo było to dla mnie trudne, bo czułam się odizolowana od świata, ale po czasie zobaczyłam, że ma to swój urok. Nigdy wcześniej nie udało mi się tak

fernt und der Supermarkt war 20 km entfernt. Für größere Einkäufe fuhren die Bewohner 250 km nach San Antonio. In Texas ist das ganz normal. Nach dieser Reise hat das Wort „weit“ für mich eine andere Bedeutung als vorher. Am Anfang war es schwer für mich, weil ich mich von der Welt isoliert fühlte, aber mit der Zeit habe ich gemerkt, dass es seinen Charme hat. Ich konnte mich noch nie so sehr entspannen wie damals, als ich in einem Schaukelstuhl saß, in die Ferne blickte und nur die Zikaden und meine Gedanken hörte.

Auf dem Rancho entdeckte ich, dass das Cowboy-Outfit nicht nur eine originelle Verkleidung ist. Cowboystiefel werden in Texas von jedem getragen, denn man kann überall auf eine Klaperschlange, einen Skorpion oder eine giftige Spinne treffen. Nach einem heftigen Sturmregen, der kurz vor unserer Ankunft kam, gibt es immer eine Mückenplage, was uns zeigte, warum es sich lohnt, dicke Jeans zu tragen. Ein Cowboyhut ist ebenfalls obligatorisch, um sich vor einer so starken Sonne wie der in Mexiko zu schützen. Sogar im Ozean, der eine Quelle der Erfrischung zu sein scheint, lauern Quallen und Haie, die fast bis an die Küste schwimmen. Trotzdem sind die Menschen dort fröhlich, sehr fleißig und extrem freundlich. Dank ihrer Gastfreundschaft konnte ich ein echtes Baseballspiel sehen, eine Viehauktion besuchen, den Independence Day in einem Haus am Meer verbringen, wie in einem Hollywood-Film, mit Cowboys mit Tieren arbeiten oder im Golf von Mexiko angeln.

Eine Woche vor meiner Abreise entschied ich mich, mehr über die Auswanderer aus Oberschlesien herauszufinden, die 1854 nach Texas gekommen waren. Ich rief Pfarrer Franciszek

”

Obwohl die Menschen in den USA sehr nett waren, vermisste ich die schlesische Mentalität. Pfarrer Frank begrüßte mich in seiner Pfarrgemeinde und sagte: „Du bist hier Zuhause“.

Mimo że ludzie w USA byli dla mnie bardzo mili, tęskniłam za śląską mentalnością, która była wtedy tak daleko ode mnie. Ksiądz Frank ugościł mnie u siebie w parafii i powiedział: „Tyś je tu w domu“.

odpocząć, jak wtedy, kiedy siedząc w bujanym fotelu i patrząc w dal, słyszałam tylko cykady i swoje myśli.

Na ranchu odkryłam, że strój kowboja nie jest tylko oryginalnym przebraniem. Kowbojki w Teksasie nosi każdy, bo wszędzie można spotkać grzechotnika, skorpiona albo jadowitego pająka. Po ulewnym deszczu, który akurat wystąpił przed naszym przyjazdem, zawsze jest plaga komarów, która pokazała nam, dlaczego warto nosić grube jeansy. Obowiązkowy jest także kapelusz, który chroni przed słońcem tak ostrym, jak w Meksyku. Nawet w oceanie, który wydaje się źródłem orzeźwienia, czyhają meduzy i rekiny, które podpływają praktycznie pod sam brzeg. Mimo wszystko ludzie tam są pogodni, bardzo pracowici i wyjątkowo przyjaźni. Dzięki ich gościnności miałam okazję zobaczyć prawdziwy mecz baseballu, aukcję bydła, spędzić święto niepodległości w domu nad oceanem rodem z hollywoodzkiego filmu, popracować z kowbojami przy zwierzętach czy łowić ryby w Zatoce Meksykańskiej.

Tydzień przed powrotem postanowiłam zgłębić wiedzę na temat emigrantów z Górnego Śląska przybyłych do Teksasu w 1854 roku. Zadzwońiłam do księdza Franciszka Kurzaja ze Sławięcic, który od kilkunastu lat pełni posługę kapłańską w okolicach San Antonio. Umówiliśmy się na spotkanie. Byłam już 4 tygodnie poza domem i mówiłam głównie po angielsku. Brakowało mi rodziny i swobodnej ślonskiej godki. Mimo że ludzie w USA byli dla mnie bardzo mili, tęskniłam za śląską mentalnością, która była wtedy tak daleko ode mnie. Ksiądz Frank ugościł mnie u siebie w parafii i powiedział: „Tyś je tu w domu”. Te słowa zostaną ze mną na zawsze, bo po takim czasie z dala od domu poczułam

Kurzaj aus Slawiecice an, der seit mehreren Jahren in der Gegend von San Antonio als Priester tätig ist. Wir haben ein Treffen vereinbart. Ich war bereits seit vier Wochen von Zuhause weg. Ich sprach vor allem Englisch. Ich vermisste meine Familie und den lockeren schlesischen Dialekt. Obwohl die Menschen in den USA sehr nett waren, vermisste ich die schlesische Mentalität. Pfarrer Frank begrüßte mich in seiner Pfarrgemeinde und sagte: „Du bist hier Zuhause“. Diese Worte werden für immer in meinem Herzen bleiben, denn nach einer so langen Zeit in der Fremde fühlte ich mich wie zu Hause in Schlesien. Die folgenden Tage bestärkten mich in der Meinung, dass er Recht hatte. Als Pfarrer Moczygamba im 19. Jahrhundert in Panna Marie ankam, zog er viele Menschen aus dem Oppelner Gebiet an, die auf der Suche nach einem besseren Leben waren. Sie siedelten sich nicht nur in Panna Marie an, sondern auch in anderen nahegelegenen Dörfern. wie Kosciusko, Cestochowa, St. Hedwig und Bandera. Ich hatte die Gelegenheit, alle diese Dörfer zu sehen. Ich besuchte auch Friedhöfe, auf denen mir bekannte Namen begegneten – Pawelek, Moczygamba, Kotara, Dragon, Pollok... Ich dachte, ich könnte mich nicht mehr wie Zuhause fühlen. Und plötzlich hörte ich dort Menschen schlesisch sprechen. Es waren Nachkommen von Siedlern aus der Mitte des 19. Jahrhunderts. Unser Dialekt lebt bei ihnen seit drei Generationen, und viele von ihnen waren noch nie in Europa.

Ein paar Tage später war es Zeit, sich zu verabschieden. Wir kamen zurück nach Polen, jeder mit neuen Erfahrungen. Aber mein Abenteuer war noch nicht zu Ende. Einige Tage nach meiner Rückkehr kam Pfarrer Frank mit einer Gruppe von schlesischen Texanern nach Polen, wie er es jedes Jahr macht. Ich traf mich mit ihnen und nahm an ihrer wunderschönen Reise teil, auf der sie ihre Herkunft entdeckten, nach den Gräbern ihrer Verwandten suchten und Familienmitglieder fanden, die sie vorher nicht kannten. Sie besuchten auch die Gedächtniskammer in Pluźnica Wielka, die der Geschichte der Emigration ihrer Vorfahren gewidmet ist. Nächstes Jahr wird uns eine weitere Gruppe aus Texas besuchen.

Die Reise nach Texas hat mir gezeigt, wie wichtig meine Heimat und meine Identität für mich sind. Seit meiner Heimkehr frage ich mich immer wieder: Wenn der schlesische Dialekt fast 200 Jahre in Texas überlebt hat, was muss getan werden, damit er auch bei uns weitere 200 Jahre bestehen bleibt.

”

Die Reise nach Texas hat mir gezeigt, wie wichtig meine Heimat und meine Identität für mich sind.

Podróż do Teksasu pokazała mi, jak ważny jest dla mnie mój dom i moja tożsamość.

się jak u siebie, na Śląsku. Kolejne dni utwierdzały mnie w przekonaniu, że miał rację. Kiedy w XIX wieku ksiądz Moczygamba przybył do Panny Marii, przyciągnął za sobą wielu ludzi z okolic Opola poszukujących lepszego życia. Osiedlili się oni nie tylko w Pannie Marii, ale także innych pobliskich miejscowościach, takich jak Kosciusko, Cestochowa, St. Hedwig czy Bandera. Wszystkie te miejscowości miałam okazję odwiedzić. Zajrzałam także na cmentarze, na których spotkałam same znajome nazwiska – Pawelek, Moczygamba, Kotara, Dragon, Pollok... Myślałam, że bardziej jak w domu poczuć się już nie da, aż nagle usłyszałam ludzi mówiących tam po Śląsku. To byli potomkowie osadników z połowy XIX wieku. Nasza gwara przetrwała u nich trzy pokolenia, a wielu z nich nigdy nie było nawet w Europie.

Kilka dni później nadszedł czas pożegnania. Wróciliśmy do Polski, każdy z nowymi doświadczeniami. Jednak moja przygoda w tym miejscu się nie kończy. Kilka dni po moim powrocie ksiądz Franciszek, jak co roku, przyjechał z grupą Śląskich Teksaszczyków do Polski. Spotkałam się z nimi i uczestniczyłam w ich pięknej podróży, dzięki której odkrywali, skąd są, szukali grobów swoich krewnych, a także odnajdywali członków rodziny, których wcześniej nie znali. Odwiedzili także Izbę Pamięci w Pluźnicy Wielkiej poświęconą historii emigracji ich przodków. Kolejna grupa Ślązaków z Teksasu przyjedzie do Polski w przyszłym roku.

Podróż do Teksasu pokazała mi, jak ważny jest dla mnie mój dom i moja tożsamość. Od powrotu nieustannie zadaję sobie pytanie: Skoro śląska gwara przetrwała w Teksasie prawie 200 lat, to co powinniśmy zrobić, by przetrwała kolejnych tyle u nas?

VOKABELBOX

DEUTSCH POLNISH

der Schaukelstuhl	fotel bujany
die Forschungsreise	wyjazd naukowy
der Auswanderer	emigrant
die Gastfreundschaft	gościnność
die Herkunft	pochodzenie

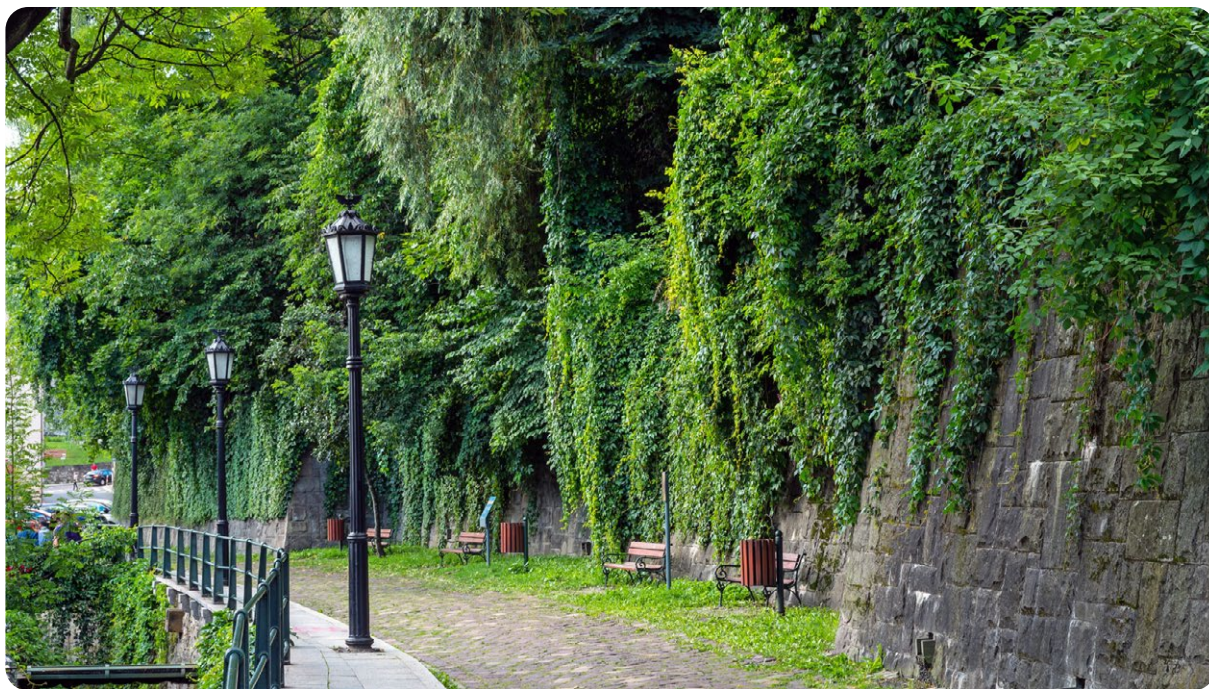

Foto: Canva

Cieszyn-Duo

Michał Florek

PL Z pozoru krótka wakacyjna podróż może nieść za sobą wiele pozytywnych doświadczeń. W Cieszynie autor spędził tylko parę godzin, ale przyciągnęło go jak magnes. Dlaczego to miasto stało się tak nietypowym?

Zbliżał się koniec wakacji. Ostatnie tygodnie przesypywały się jak piasek w klepsydrze, a głowę opętywały myśli – może by gdzieś pojechać? Ale gdzie? Szybki rzut okiem na mapę i ceny biletów sprawił, że wywiało mnie na południowy wschód, czyli w moim przypadku do Czech. Mógłbym poprzestać, jak zazwyczaj, na Bohuminie, ale ambicje miałem większe. Piętrowy czeski pociąg i kraina dualizmu, Polska w Czechach, Czechy w Polsce. Skrótem – Cieszyn-Duo.

Podróż – sztuka czeskich kolei

Z rana, o godzinie dziesiątej, zameldowałem się ze współtowarzyszką podróży na dworcu kolejowym w Raciborzu. Zadanie 1. – przekroczyć granicę. W tym celu konieczne było użycie pociągu ekspresowego InterCity. Dwadzieścia kilometrów i z piętnastominutowym opóźnieniem (tak potrafi tylko

InterCity) meldujemy się w Bohuminie. Miał być zonk – pociąg regionalny w kierunku Mostów u Jabłunkowa powinien nam już uciec. A tymczasem... wjechał na peron obok.

Pośpiech był na wpół wskazany – przez remontowany tunel docieramy na peron, a z niego wsiadamy do pociągu RegioElefant, czyli „piętrusa”. Sztuka korzystania z nich w Polsce zaginęła,

tymczasem w Czechach rozkwita. Wybieramy oczywiście siedzenie na górze, w celach widokowych, choć właściwie zobaczyliśmy tylko kopalnie, lasy i jeziora – zagłębie ostrawsko-karwińskie w tym temacie nie zachwycało. Od razu ostrzegam! Jak wstajecie z miejsc na piętrze, uważajcie na sufity. Guz na głowie mojej współpasażerki mógł zostać uniknięty, ale nie został. Cóż, są wady i zalety.

Po parunastu minutach pierwsze zaskoczenie – przystanek na żądanie. Działało dobrze, wystarczyło, jak w autobusie, nacisnąć przycisk. Choć niepozorna, była to jedna z rzeczy ratujących czeską kolej. Obecnie niektóre polskie spółki, takie jak Koleje Dolnośląskie, uczą się z nich korzystać. Od Chotěbuza, to znaczy Kocobędza, widzimy podwójne nazwy stacji kolejowych – po polsku i po czesku. Uroki Zaolzia zaczynają nas powoli otaczać – korekty graniczne z międzywojnia pozbawiły ten teren zamieszany przez Polaków, Ślązaków i Niemców dostępu do Rzeczypospolitej. Po stu latach mniejszość polska w Czechach, choć powoli się zmniejsza, wciąż działa

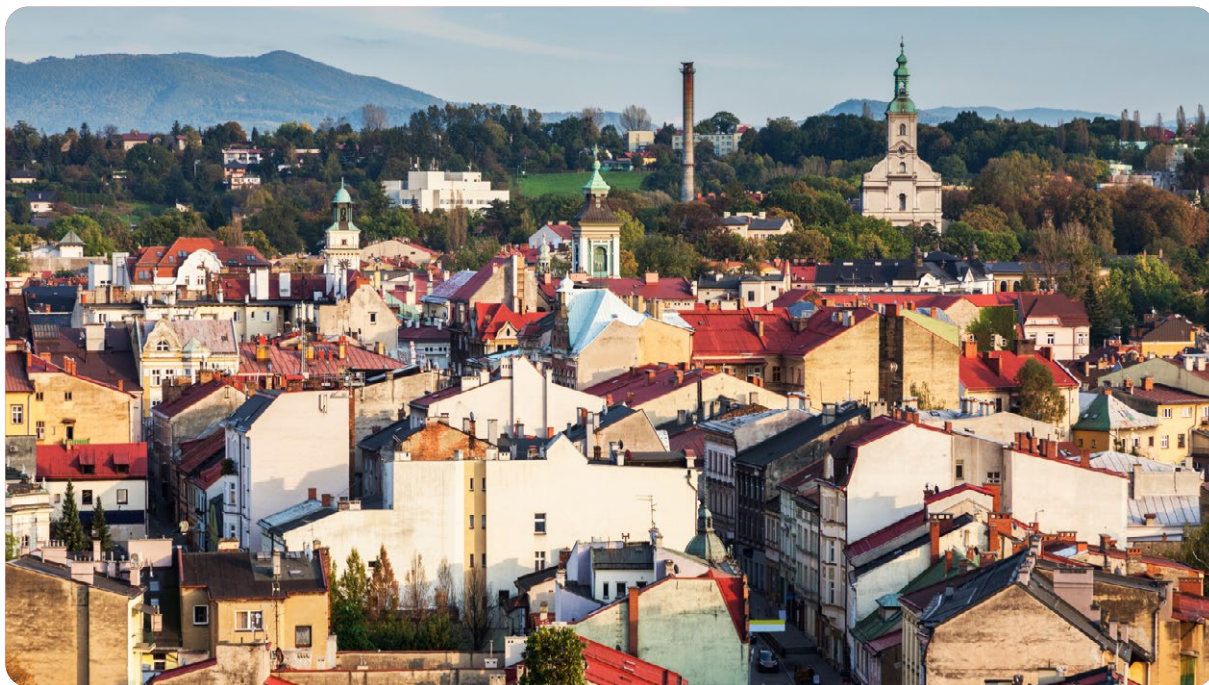

Foto: Canva

prężnie. To działanie zauważymy jeszcze w samym Czeskim Cieszyń. A jak już o nim – wysiadamy na stacji, która dawniej była chlubą niepodzielnego Cieszyńska. Wygląda jak pomniejszony dworzec w Bielsku-Białej, a analogia tutaj jest powiązana historycznie. W 1888 doprowadzono do Cieszyńska Kolej Miast Morawsko-Śląskich z Bielska-Białej. Po jej budowie dotychczasowy dworzec w Cieszyń okazał się za mały, wobec czego w 1889 wybudowano nową stację kolejową.

Podwójne miasto – spacer własny

Staromiejskimi uliczkami, wśród wysokich kamienic i handlowych parterów, podążamy po krainie podwójnego miasta. Olza podzieliła miasto na mocy decyzji konferencji w Spa z 1920 roku. Różnice w zabudowie nie zawsze są widoczne – polska strona konsekwentnie stara się odnawiać kamienice starówki, nadając im życia i koloru – w Czechach im bliżej Olzy, tym gorzej.

Na samym pograniczu znajduje się wiele biznesów i sklepików prowadzonych przez Wietnamczyków. Otacza nas tam kraina kiczu, w której można zakupić wszystko i nic – od figurek kotów, przez maści z marihuaną po alkohol. Ten ostatni schodzi już nieco go-

rzej – minęły czasy, w których czeska wódka kosztowała dwukrotnie mniej niż polska. Turystykę handlową w Cieszyń uskutecznia się obecnie w kierunku z Czech do Polski, co czasem widać po ruchu drogowym.

A co do ruchu – miasto po polskiej stronie zachęca do wizyty w parkach, np. wokół znanej z banknotów rotundy cieszyńskiej, czy przez Cieszyńską Wenecję, czyli Przykop – miejsce, gdzie pomiędzy przemysłem a miastem przepływa malownicza rzeczka, a nad nią stoją zabytkowe, XIX-wieczne domy, niektóre przerobione na galerie sztuki. Równocześnie jest to jedno z niewielu miejsc, gdzie w Cieszyń nie trzeba iść pod górę. Nachylenie terenu nie sprzyja raczej mrozom, choć musiałbym to sprawdzić empirycznie – jednak o swoje kości.

W Czechach po polsku?

Idziemy już na pociąg powrotny. Ulica Strzelnicza 28. Tuż obok muralu ściennego Mikołaja Kopernika znajdujemy reklamę Klubu Dziupla, znajdującego się w dość ważnym zarówno dla historii, jak i teraźniejszości miasta budynku. Jest to siedziba Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Republice Czeskiej. PZKO jest największą organizacją zrzeszającą Polaków w Czechach – ich celem jest reprezento-

wanie mniejszości polskiej w państwie czeskim oraz wspieranie wszelkich inicjatyw edukacyjnych i kulturalnych organizowanych przez mniejszość polską. Organizacja składa się z miejscowych kół, które znajdują się w prawie każdej wsi i gminie Zaolzia. Wydają one też swój organ prasowy – miesięcznik Zwrot, którego nie omieszkam nabyć.

Czy polecam podróż do Cieszyńska? Moja odpowiedź to: Ano! Dwie kultury na raz, urokliwe miasto, wiele ciekawych miejsc do odwiedzenia – Cieszyń po obu stronach Olzy to perła tej części regionu i ja wrócę tam na pewno. I nie tylko po to, by uzupełnić zapasy Kofoli i Vinei.

Hier findest du Michals Beitrag auf Deutsch:

TESCHEN DUO

Wiktorja Ernst

Odwiedziny w BR

Foto: Wiktorja Ernst

(PL) Bayerische Rundfunk (BR) jest publiczną stacją radiowo-telewizyjną Bawarii, która codziennie dociera do około ośmiu milionów widzów i słuchaczy w całych Niemczech. Posiada dziesięć stacji radiowych, dwa kanały telewizyjne, dwa międzynarodowo uznane zespoły symfoniczne, ceniony chór oraz ponad pięć tysięcy pracowników, co czyni go jedną z najbardziej poważanych instytucji medialnych w Europie. BR ma swoje główne studia w Monachium i Norymberdze, a także liczne biura regionalne na terenie całej Bawarii.

W dniach od 14 do 20 lipca miałam okazję przyrzeć się pracy w BR z bliska i nauczyć się więcej o sztuce tworzenia telewizji. Dzięki warsztatom wideo, zorganizowanym przez Instytut Goethego we współpracy z BR, uczestnicy dowiedzieli się, jak profesjonalnie nagrywać, montować i edytować materiały wideo. Dziennikarze i nauczyciele z różnych krajów zebrali się w Monachium, aby pogłębić swoją wiedzę na ten temat.

Jako nadawca publiczny BR realizuje misję informacyjną, kulturalną, edukacyjną oraz rozrywkową. Program obejmuje tematy dotyczące Bawarii, Niemiec i całego świata, a jego zadaniem jest tworzenie treści dla całego społeczeństwa. Oferowane audycje mają charakter informacyjny, doradczy oraz rozrywkowy, bazując na niezależnych i niekomercyjnych materiałach o wysokiej jakości. Właśnie tego uczestnicy warsztatów w BR chcieli się nauczyć.

Program warsztatów był intensywny i obejmował różnorodne szkolenia oraz testowanie sprzętu filmowego. Uczestnicy przygotowali także własne materiały dotyczące ich przygód w Bawarii. W planie znalazł się również czas na wycieczkę w góry, rejs po Jeziorze Chiemsee (nazywanym także bawarskim morzem) oraz przejażdżkę rowerową po Angielskim Ogródzie w Monachium.

Program obejmował powstawanie „idealnego obrazu”, opowiadanie historii za pomocą obrazów, filmowanie w pięknych miejscach w Bawarii, montaż i nagrywanie dźwięku za pomocą aplikacji Da Vinci Resolve oraz dopracowanie szczegółów przed premierą filmu.

Czas spędzony w BR przyniósł niezapomniane wspomnienia i nowe umiejętności. Zobaczmy, jak uda nam się wykorzystać tę wiedzę w praktyce!

Mehr Informationen über das Filmen und die Mediengestaltung findet ihr unter: www.br.de. Es gibt viele Materialien, die auch im Unterricht benutzt werden können.

/

Więcej informacji na temat filmowania i projektowania multimediów można znaleźć na stronie: www.br.de. Istnieje wiele materiałów, które można również wykorzystać na zajęciach.

B2/C1

Ein Besuch beim Bayerischen Rundfunk

Foto: Wiktoria Ernst

DE Der Bayerische Rundfunk (BR) ist der öffentlich-rechtliche Rundfunkdienst Bayerns und erreicht täglich rund acht Millionen Zuschauer und Zuhörer in ganz Deutschland. Mit zehn Radiosendern und zwei Fernsehkanälen, zwei international renommierten Symphonieorchestern, einem gefeierten Chor und mehr als fünftausend Mitarbeitern sind sie eine der angesehensten Rundfunkanstalten Europas. Der BR betreibt Sendestudios in München und Nürnberg sowie zahlreiche regionale Büros in ganz Bayern.

Vom 14 bis 20 Juli hatte ich die Gelegenheit in die Realität des BR reinzuschauen und mehr über die Kunst des Fernsehens zu lernen. Dank eines Videoseminars, das vom Goethe Institut bei BR organisiert wurde, konnten die Teilnehmer lernen, wie Videos professionell aufgenommen, zugeschnitten und montiert werden. Journalisten und Lehrer aus verschiedenen Ländern trafen sich in München, um mehr zu diesem Thema zu erfahren.

Der Bayerische Rundfunk muss als öffentlich-rechtlicher Rundfunk auch eine Mission für das Land erfüllen. Das Programm des BRs umfasst die Thematik: Information, Kunst, Bildung und Unterhaltung. Sie berichten über Bayern, Deutschland und die ganze Welt. Die Aufgabe ist es ein Programm für die ganze Gesellschaft zu erstellen. Sie bieten Sendungen, die informieren, beraten und auch unterhalten. Das bedeutet unabhängige, nicht-kommerzielle,

mit hoher Qualität erstellte Aufnahmen. Diese Kunst wollten die Teilnehmer des Videoseminars beim BR lernen.

Das Seminarprogramm war vollgepackt. Es wurden zahlreiche Schulungen durchgeführt, Filmequipment ausgetestet und alle Teilnehmer bereiteten Beiträge über unsere Abenteuer in Bayern vor. Im Plan gab es auch Platz für einen Ausflug in die Berge, eine Schifffahrt durch den Chiemsee (auch Bayerisches Meer genannt) und ein bisschen Radeln durch den Englischen Garten in München.

Das Programm umfasste die Entstehung des „perfekten Bildes“, das Erzählen einer Geschichte durch Bilder, das Filmen an schönen Orten in Bayern, den Schnitt und die Tonaufnahme mit der Da Vinci Resolve App sowie den Feinschliff der Details vor der Filmpremiere.

Die Zeit in BR brachte unvergessliche Erinnerungen und neue Eigenschaften. Mal sehen, wie wir das Wissen in der Praxis umsetzen können.

VOKABELBOX

DEUTSCH	POLNISCH
der öffentlich-rechtliche Rundfunk	publiczna stacja radiowo-telewizyjna
der Radiosender	stacja radiowa
das Symphonieorchester	orkiestra symfoniczna
die Rundfunkanstalt	instytucja medialna
der Feinschliff	ostatni szlif, dopracowanie szczegółów
Etwas in der Praxis umsetzen	wdrożyć coś w praktyce

Das ist die letzte Seite, im Internet geht es weiter!

Willst du immer
auf dem Laufenden
bleiben und keinen
der Beiträge
unserer Redaktion
verpassen?
Dann folge uns auf
Social Media!

 @antidotum.dmi
 Antidotum

Bardzo cieszymy się, że sięgnąłeś(-ęłaś) po nowe wydanie „Antidotum”. Bardzo ważna jest dla nas Twoja opinia, dlatego zapraszamy do wypełnienia krótkiej ankiety, która pomoże nam w stałym rozwijaniu się dla Ciebie!

Wir freuen uns sehr, dass ihr zur aktuellen Ausgabe des „Antidotum” gegriffen habt. Eure Meinung ist uns sehr wichtig, deshalb laden wir euch ein, eine kurze Umfrage auszufüllen, damit wir uns für euch weiterentwickeln können!

